

30. júna 2004 nás neočakávane po dlhej a ťažkej chorobe opustila dlhoročná členka Výkonného výboru OMD v SR **Danka Drobcová** (1956-2004). Bola tajomníčkou organizácie, viedla agendu členskej základne, pripravovala Detský kútik do časopisu Ozvena a viackrát bola vedúcou rekondičných pobytov pre deti s rodičmi.



Ťažké je písať o Danke Drobcovej v minulom čase, čím bola, čo všetko urobila, koľko lásky, radosti a smiechu rozдалa. S akým zanietením a elánom pracovala v organizácii, ako nezištne pomáhala a vybavovala darčeky pre deti, keď robila vedúcu na detských pobytach. Ako sa vedela tešiť, keď sa tešili iní, ako srdečne sa smiala, koľko energie v nej bolo, ako všetko videla v lepšom svetle, koľko nádeje vedela rozdať.

Ako bojovala za život svojho syna, ako sa ním pýšila, ako milovala svoju rodinu, aká bola priateľka, ako každému dopriala, nezavidela...

Jej nečakaný odchod znamená veľkú stratu v životoch nás všetkých, ktorí sme ju poznali. V mene celého výkonného výboru ďakujeme Danke Drobcovej za všetko, čo počas pôsobenia v Organizácii muskulárnych dystrofikov v SR urobila, ďakujeme, že sme s ňou mohli istý čas kráčať životom.

Stala sa tým, čím bola na zemi – anjelom.

VV OMD v SR

Danka Drobcová, meno, ktoré sa mi ozýva z každého kútika duše. Prečo? Prečo je osud nemilosrdný k tým najlepším?

Danka, videl som Ťa pred pár dňami. Bola si plná elánu, optimizmu. Nechceli sme si pripustiť nič, čo nie je zlučiteľné so životom. Videl som Tvoj ubolený úsmev a práve ten mi dával nádej, že to ešte zvládneš, že sa ešte budeme v OMD spoločne radovať. A zrazu už nie si medzi nami... No predsa! Ostávaš mi navždy v pamäti ako žena plná elánu, radosti, pripravená kedykoľvek pomáhať. Vidím Ťa ako ženu-matku, ktorá bola vždy ochotná pustiť sa do boja. Odkedy som Ťa spoznal, vždy si za niečo bojovala. Bola si z tých, ktorých ťažké údely života posilnia a vyburcujú. Zakaždým si nám chcela ukázať a dokázať, že cieľ sa dá dosiahnuť a ide sa ďalej!

Počujem Tvoj hlas spreď pár týždňov, trápilo Ťa, že si mi ešte neposlala článok do Ozveny. Počujem ako mi vravíš: „Tibi, pošlem Ti Detský kútik do konca tohto týždňa.“ Aká praobyčajná veta, ale čo všetko o Tebe prezrádza. Vypovedá o veľkosti Tvojej duše. Myslela si do poslednej chvíle na tých, ktorí Ťa potrebujú. Cítili sme, ba dokonca sme vedeli, že si sa nestarala len o svojho milovaného syna Paľka. Chcela si sa postarať

OBSAH

<i>Deň ľudí ... – reportáž</i>	4
<i>Poprad – Kvetnica</i>	21
<i>Poplatky v zdravotníctve</i>	24
<i>Sociálne okienko</i>	25
<i>Z našej činnosti</i>	30
<i>Silák Barbarič ...</i>	33
<i>Tábor detí s rodičmi ...</i>	35
<i>Dovolenka v stane</i>	40
<i>List premiérovi</i>	45
<i>Detský kútik ...</i>	47
<i>Minikurz šachovej hry</i>	49
<i>Infoservis</i>	53

o každé „naše“ postihnuté dieťa. Chvilkami som mal pocit, že si matkou všetkých „našich“ detí. Danka, nie je to fráza, teraz už viem, čo sa skrýva za slovami: „NAVŽDY OSTANEŠ S NAMI“.

Je večer, 2. júla 2004. Len pred pár hodinami sme sa s Tebou navždy rozlúčili a ja sedím pred počítačom, lebo sa potrebujem s Tebou ešte porozprávať, aspoň takýmto spôsobom, keďže nemá zmysel zdvihnúť slúchadlo... Danka, ďakujem a ďakujeme Ti, že si medzi nami bola. Viem, že ak sa z toho miesta, kde si, dá, tak nám naďalej budeš pomáhať a staneš sa strážnym anjeličkom všetkých dystrofikov.

Tibor Köböl

11. jún 2004 - Deň ľudí so svalovou dystrofiou

„Len vždy ‚výš‘ a smelšie!“, toľko citát z istej budovateľskej pesničky. Čoraz viac ľudí potrebuje pomoc, čím ďalej sú väčšie oká v sociálnej sieti. Sme radi, že tak to chápú aj naši členovia a zapájajú sa do organizovania zbierky, ktorej súčasťou je aj osveta o tomto zákernom ochorení a poukazovanie na nedostatočný záujem nášho zdravotníctva o svalových dystrofikov!

Ďakujeme všetkým, ktorí sa do zbierky zapojili; i tým, ktorí sa na nej zúčastňujú každoročne, i tým, čo do „boja“ vytiahli prvýkrát. Tento raz sa motýliky rozleteli v 25 mestách. Úžasné! Veríme, že to bude inšpiráciou aj pre mestá, v ktorých sa tohto roku zbierka nekonala.



Kreslením motýlikov sa do prípravy zapojili aj žiaci 3. B, členovia Základného kolektívu Ideálnej mládežníckej aktivity pri ZŠ na Krátkej ul. v Šali

Veľmi sa na úspešnom priebehu podieľal 30 sekundový šot, za ktorý ďakujeme našej čestnej predsedníčke **Anke Šiškovej**, ktorá nielenže text nahovorila, ale zohnala aj potrebnú techniku a ľudí, ktorí celý šot vymysleli a vyrobili.

Motýlikov z dielne prešovskej firmy **KM SYSTEM** sme mali 10 000 ks, 5 x viac ako vlani. 7 500 letáčikov prišlo zo zohorskej tlačiarne **Jozefa Gerthofera**, ktorý nám

navyššie sponzorsky venoval tisíce obálok s potlačou nášho OMD. Vkusné tričká nám dodala firma pána Sedláka, **AGENS** z Bratislavy. Ďakujeme.

Väčšina z tých, ktorí robili zbierku, veľmi rýchlo rozdala nami poslané motýliky a letáčky, preto už teraz si zapisujeme Vaše podnety a podľa nich prispôsobíme počet motýlikov a letáčikov v ďalšom, už 5. ročníku Dňa ľudí so svalovou dystrofiou.

Ale hor' sa do miest:

BÁNOVCE NAD BEBRAVOU

Deň ľudí so svalovou dystrofiou sa 11. júna konal aj v Bánovciach nad Bebravou.

Vyzbrojená motýlikmi, letákmi a pokladničkami vybrala sa naša partia do ulíc. Tvorili ju moja sestra Danka so synom Máriom, priateľka Alica so synom Michalom a ja so synom Tominom na elektrickom vozíku.

Akciu nám spropagovali v mestskom rozhlase a v regionálnom Bánovskom vysielaní, takže ľudia, ktorí si informáciu vypočuli, sami prišli za nami a prispievali do pokladničiek. Žiaľ, tento rok bolo viac ľudí, ktorí si nás síce vypočuli, ale potom povedali, že aj oni potrebujú peniažky a nemajú ich. Preto sme nevyzbierali toľko ako pred dvoma rokmi.

Sme radi, že aj naše mesto sa zapojilo do tejto akcie. Aspoň sme ľudí oboznámili aj s týmto zákerným ochorením. Mnohí o ňom počuli prvýkrát.

Veríme, že o rok to bude lepšie, veď aj more je zložené z kvapiek. Všetkým ďakujeme.

Eva Urbaniková

BRATISLAVA

Deň „D“, 11. jún 2004, začal „výborne“ vyliatou kávou na našom pracovnom stole v kancelárii OMD. Ranná rozcvička pri umývaní spôsobila, že sme boli celý deň čulí sťa rybičky.

Andrejka už za svtania šírila informácie; prostredníctvom raňajšej relácie TV JOJ oboznamovala rozospatých divákov o zbierke, ochorení a použití vyzbieraných koruniek. Toto bolo vlastne aj náplňou všetkých dobrovoľníkov, ktorí nám pomáhali pri oslovovaní ľudu hlavného mesta Slovenskej republiky. Náš hlavný stan, už tradične, sme si rozložili pred obchodným domom TESCO na Kamennom námestí.

Desať hodín odbilo, keď sme rozdali všetky základné i n f o r m á c i e n a š i m dobrovoľníckam zo stredných škôl. Obliekli sa do tričiek s naším emblémom (niežeby prišli nevkusne oblečené), vyzbrojili sa motýlikmi a pokladničkami, a hor' sa, mládež naša, ta, do ulíc Starého mesta. Rozleteli sa naozaj do celého mesta, kde vydržali



dovtedy, kým im motýlika a letáky stačili. Tento rok sme vyslali svoje „hliadky“ aj do hypermarketov TESCO. Na Zlatých Pieskoch, v Lamači a v Petržalke sa okrem akciových cien podozvedali ľudia aj o Dni ľudí so svalovou dystrofiou a viacerí aj prispeli do našich pokladničiek. Jedno stanovište sme mali aj v Bille na Bajkalskej, kde si jeden „kupujúci“ odniesol okrem motýlika aj mobil nášho dobrovoľníka... Na miesta k hypermarketom sme sa snažili poslať dobrovoľníkov, ktorí vydržia oslovovať ľudí čo najdlhšie, najlepšie až do záverečnej. Hľadali sme medzi našimi kamarátmi, asistentkami a večná škoda, že sa nám do „Dňa“ neprihlásilo viac členov OMD. Myšlienka zbierky, že financie zbierajú sami ľudia s nervovosvalovými ochoreniami spolu s dobrovoľníkmi tak nemohla byť naplno prejavená.

V našom hlavnom stane pred starým TESCO-m sa vystriedalo zopár novinárov z rôznych periodík, ale z televízií nás prišla zviditeľniť len TA 3. Všetka česť, prišli aj napriek tomu, že tam nikto neskákal z okna.

Ľudia sme rôzni a také boli aj reakcie okoloidúcich. Klasika. Jedni sa ponáhľali z obeda, druhí na obed, iní klopiли zrak, ako keby hľadali stratené sny a podobne. Ale väčšina z oslovených, sa pristavila a prispela. Ďakujeme!

Jedna „pikoška“: Pristavil sa pri nás bezdomovec a opýtal sa krajšej časti OMD: „Panička, aj Vy máte tú „dystrofiu“?“ Baby prikývli, zobral sa a išiel preč. Po chvíli priviedol ďalších dvoch a každý vytiahol nejakú mincu.

Doteraz sa v tejto reportáži veľmi neďakovalo. Takže to treba hneď napraviť. Tým, čo prispeli sme síce už ďakovali, ale môžeme ešte raz: ďakujeme. Ďalej členom OMD, ktorí sa mohli a aj sa aktívne zúčastnili na zbierke. Boli to tieto osôbky: Andy Madunová, Méry Duračinská, Evka Györiová (aj napriek tomu, že pár dní predtým si vytkla členok), Anna Klimecká s dcérou Radkou, Tánička Petriková, Ľudmila Záhradníková, Alka Hradňanská a Lucika Mrkvicová (oni a ich kamarát Tomáš vyzbierali v nákupnom centre Avion 18 644 Sk!!!), Katarína Takáčsová, Pavol Pivka a Jóži Blažek.

Ďakujeme aj dobrovoľníkom Markovi Madunovi, Palimu Škojecovi, Vierke Urbanovej, Kike Blaščákovej, Dominike Daňovej, Barbore Melaníkovej, Táničke Terenovej a Lucii Kuzmínovej. Tiež ďakujeme študentkám Strednej zdravotnej školy (SZŠ) P. Fouriera na Palackého ulici, SZŠ na Záhradníckej ulici, SZŠ I. Hála na Strečnianskej ulici a Obchodnej akadémii na Hrobákovej ulici.

Ďakujeme firme Ares za „zapožičanie“ zamestnanca Mária Bedyho, ktorý nám mohol byť na potrebný čas k dispozícii a zabezpečiť odvoz a dovoz potrebných vecí. Vďaka patrí aj pánovi Kulovi a jeho firme Metropol Club Card, ktorý 11. júna v pravidelných intervaloch vysielal náš šot na veľkoplošnej obrazovke umiestnenej na Kamennom námestí.

Nuž jednoducho, vďaka všetkým ľuďom dobrej vôle.

BRATISLAVA

Rok prešiel ako voda a my všetci sme sa mohli opäť vyrútiť do ulíc našich miest a obcí, urobiť niečo pre seba, ale aj pre ostatných našich členov. Veď vyzbierané finančné prostriedky pomôžu nejednému z nás (len treba žiadať), tak prečo by sme sa aj my sami nemohli o to pričiníť.

Môžem povedať, že náš Deň motýľov začal výborne, optimisticky a s úsmevom. Naša zostava Lucia, Tomík a ja sme išli do bratislavského nákupného centra AVION s odhodlaním vydržať čo najdlhšie a vyzbierať čo najviac. A len čo sme začali od desiatej hodiny rannej, už sa nám darilo, i keď zo začiatku bolo ťažké nájsť si nejaký vhodný a zároveň zaujímavý a milý spôsob prihovorenia sa k ľuďom. Je pravda, že ja som sa im so svojím elektrickým vozíkom viac-menej hádzala pod nohy, takže ani nemali nejakú šancu uniknúť.

Pani manažérka objektu bola veľmi milá, poskytla nám na výber miesto, kde chceme mať stanovište, aby sa nám podarilo stopnúť čo najviac ľudí; a sme jej za to veľmi vďační. Keď sme už mali vybrané dobré miesto, mohli sme rozložiť pripravenú nástenku, pokladničky a, samozrejme, dôležitú vec: motýlikov. A potom už len hurá na ľudí, usmievali sme sa naplno a môžem povedať, že to robilo zázraky, lebo aj tí, čo sa nepristavili sami, neodolali nám a aj pri svojej bežeckej chôdzi nám venovali pár drobných zo svojej peňaženky. Prispievali deti, mladí, mamičky s bábätkami, dôchodcovia, no proste všetci.



Nedá mi nespomenúť jednu príhodu, keď sa nám na chvíľočku odmlčali pokladnice i úsmevy trochu poľavili, pristavil sa jeden mladší pán s výrazom ramba a opýtal sa: „Kam sa to hádže?“, ukázali sme mu jednu z pokladničiek a on tam bez miľnutia oka vhodil tisíčku a rýchlym krokom mizol preč. So šokovaným výrazom na tvári som sa vyrútila za ním, ale nemohla som ho dosiahnuť, kričala som, nech si vezme motýľa na pamiatku, ale nechcel a šiel ďalej, tak som naňho zakričala: „A čo, ste anjel?“ Iba sa pousmial a zašiel za roh. Kiežby každý z vás mohol zažiť takýto zážitok, ja naň nezabudnem nikdy. Počas dňa som povedala kamarátke Lucii, že neodidem odtiaľ skôr, než bude vyzbieraných cca 10 000 Sk a bola som nesmierne rada, že po 11. hodinách strávených na stanovišti, sme mohli skonštatovať, že vyzbieraná suma bola 18 500 Sk. Nehovorím to na chválu, ale preto, že vás chcem povzbudiť a vyzvať, aby ste nešetřili úsmevmi a prívetivými slovami pre každého. Naozaj to robí zázraky. Ďakujem všetkým „anjelom“, ktorí nám prispeli do zbierky. Už teraz sa neviem dočkať budúceho ročníka.

S pozdravom členka Alena Hradňanská

BANSKÁ ŠTIAVNICA

Milí priatelia OMD, na začiatok by som Vás chcela veľmi pekne pozdraviť. Deň ľudí so svalovou dystrofiou sa začal v Banskej Štiavnici s veľkým očakávaním, lebo táto verejná zbierka sa u nás konala prvý rok. Týždeň pred verejnou zbierkou som zašla do nášho mestského rozhlasu poprosiť, aby informovali ľudí v našom meste o tejto zbierke. Dotyčná pani mi to prisľúbila, ale, bohužiaľ, nič neurobila. A tak moja sestra Zuzana

chytila iniciatívu do vlastných rúk, spolu so spolužiakmi začala rozdávať letáky a veľa ľudí si ich vzalo a prečítalo.

Teraz by som Vám chcela opísať ako sme tento deň prežili. Počasie nebolo veľmi pekné, ale ráno sme sa všetci pomodlili, aby nám počasie vydržalo – a stalo sa. Zbierke šéfovala moja mamina Alžbeta Škvarková. Pomáhali jej Adelka Plevová, Zuzana Škvarková, Deniska Šimová, Ivetka Škvarková, Alenka Ličková, Miška Ličková a Erika Bartošová. Z domu sme vyštartovali o 9-tej hodine. Moja mamina spolu s Adelkou odišli na svoje stanovište pred nemocnicu s poliklinikou a tam sa im asi najlepšie darilo. Stretli veľa dobrých ľudí, ktorí im radi prispeli a chceli si vypočuť informácie o svalovej dystrofii. Ak zbadali motýlika malé detičky, utekali za mamičkami, aby im dali „kojunky“. Mnohým malíčkym sme motýlika dali len tak, lebo niektoré mamičky nemali záujem urobiť svojim ratolestiam radosť. Detičky sa motýľom veľmi potešili.

Zuzana, Alenka, Miška, Erika, Deniska a ja sme sa vybrali na naše miesto (do kostola sv. Kataríny, kde sme s Miškou a Alenkou brigádovali ako sprievodkyne). Odtiaľ sme odštartovali našu zbierku. Rozdelili sme sa na tri skupiny. My dve s Alenkou sme prešli všetky obchody v centre mesta, všetky úrady a veľa ľudí sme aj zastavili a mnohí sa pri nás pristavili sami. Boli sme milo prekvapené, že veľa ľudí o tejto zbierke už vedelo. Vraj to počuli z rádia alebo videli v televízii, a skoro všetci chceli vedieť viac. Veľa ľudí nám povedalo: „Už sme vás vyzerali“. Najdlhšiu trasu asi prešli Zuzana s Deniskou, ktorým jeden párik povedal: „Dáme vám nejaké drobné“ a pán vytiahol 200 korún. Dost' ich to prekvapilo a pekne sa im poďakovali. Pristavilo sa pri nich aj veľa dôchodcov a povedali, že na takúto dobrú vec radi prispajú. Zuzana s Deniskou radi poskytlí informácie o ochorení, aby sa ľudia o ňom viac dozvedeli. Naša posledná skupinka bola Miška s Erikou, ktoré boli v kostole sv. Kataríny, kde im do pokladničky radi prispeli aj turisti. Urobili sme i plagát, napísaný po nemecky a anglicky, ktorý sme tam umiestnili s prosbou, aby nám ľudia prispeli na zbierku. Takto sme s ochorením oboznámili aj zahraničných turistov. Keď bola niektorá skupinka smädná alebo hladná, Miška s Erikou ju radi vystriedali. V kostole sme pokladničku nechali od štvrtka do soboty a za povolenie ďakujeme nášmu správcovi farnosti dôstojnému pánovi Imrichovi Šišulíkovi.

Ešte raz by som chcela poďakovať všetkým, ktorí do zbierky prispeli, že im osud iných nebol ľahostajný. Myslím, že deň ľudí so svalovou dystrofiou sa nám vydaril celkom dobre a na naše malé mesto sme vyzbierali celkom slušnú sumu 4 270 Sk. Dúfame, že z roka na rok to bude lepšie a zbierka pomôže ďalším postihnutým ľuďom.

Iveta Škvarková

HABOVKA

Milá OMD, konečne som si našla chvíľu nato, aby som Vám v krátkosti napísala ako prebiehal u nás Deň ľudí so svalovou dystrofiou. Pre nás to bolo dost' zaujímavé, lebo u nás sa zbierka konala po prvýkrát. Na stanovištiach sme boli od 7. do 17. hodiny. Na jednom stanovišti som bola iba sama. Ďalší dobrovoľník do počtu sa už nenašiel. No nemôžem povedať, že by som sa nudila. Ľudia prichádzali, zastavovali sa. Nejaký čas bola pri mne aj švagriná s malým synom Miškom alebo moje sestry Zuzka a päťročná Barborka a jej kamarát. Zbierku podporovali hlavne mladí ľudia, čo som bola prekvapená. Z motýlikov sa veľmi tešili najmä deti, že sú ešte krajšie ako narcisy.

Na druhom stanovišti boli dve milé dobrovoľníčky, Maťka Čajová a Bea Lajčinová. Stretli sa aj s dvoma ľuďmi, ktorí našu zbierku nejako dobre nepochopili a mysleli si, že s peniazmi to bude ako v Deň narcisov. Prečo? Nevieť. Ale čo je hlavné, podporili nás aj oni. Môžem uistiť všetkých, že keď sme darované peniaze spočítali, pridali sme ešte aj z našich drobné, aby bola vyzbieraná suma zaokrúhľená. Som každému jednému, čo prispel, vďačná.



Hlavne našim dvom dobrovoľníčkam Maťke a Beatke, ktoré to vydržali a veľmi nám pomohli. Tá vďaka – čo to pre nás znamená – sa nedá ani slovami vyjadriť. Len spolu dokážeme pomôcť druhému v núdzi. Nech Boh všetkým darcom ich dar stokrát odplatí.

Miroslava Tarajová

HLOHOVEC

Zbierka na Deň ľudí so svalovou dystrofiou sa začala o pol desiatej dopoludnia. Okrem jedného pevného stanovišťa sme mali šesť ďalších v teréne. To všetko vďaka študentom Gymnázia, Združenej strednej školy a 4. základnej školy v Hlohovci, ktorí ochotne rozdávali motýlikov. Podarilo sa nám vyzbierať 14 141 Sk. Myslím, že to bolo na



prvýkrát celkom slušné. Zapojiť študentov sa vyplátilo a vrelo to odporúčame všetkým, ktorí budú vo svojom meste na budúci rok organizovať zbierku. Sme radi, že sme pomohli. V tomto úsilí chceme pokračovať aj o rok.



Renáta Káčerová, Rut Bačková

LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

Deň ľudí so svalovou dystrofiou. V tento deň išlo najmä o to, aby sme informovali väčšinou zdravých ľudí o tomto ochorení... Peniaze boli druhoradá... Mne v tento deň pomáhala, už tretí rok za sebou, moja švagrinká Elenka. Čo by som si bez nej počala?

Je to človek s veľkým „Č“. Bez nej by sa v Liptovskom Mikuláši asi táto zbierka nekonala.

Ludia, asi ako všade, reagovali rôzne. Niektorí kladne a niektorí záporne. Niektorí sa snažili dozvedieť o tomto ochorení čo najviac, iní zase mávli rukou a šli si svojou cestou. Ako sa blížil večer i my sme boli radi, že tento deň končí. Ale dúfame, že zase o rok budeme môcť znova, hoci len malou troškou, pomôcť.

Ešte na záver sa chcem poďakovať mojej švagrinej. **ĎAKUJEM!** A verím, že peniaze pomôžu tým, ktorí to najviac potrebujú. Ale to my vieme.

Ivana Majerčíaková

LUČENEC

Príprava na Deň ľudí so svalovou dystrofiou v Lučenci sa začala ešte v prvých dňoch júna. Vtedy som oslovil riaditeľa Strednej zdravotníckej školy v Lučenci pána Mgr. Miroslava Sekulu a požiadal som ho o spoluprácu. Bol som veľmi milo prekvapený jeho ochotou, ktorú prejavil hneď na začiatku.

V deň zbierky nastúpilo do našej republikovej akcie osem študentiek a jeden študent. Po krátkej porade vykročili do ulíc Lučenca. Rozdelili sa na tri skupiny; jedna bola pri



obchodnom dome Billa a druhá pri OD Hypernova. Tretia skupina pôvodne mala byť v okolí Mestského úradu, ale nakoniec, z vlastnej iniciatívy, obišla celé mesto.

Nemal som nejaké konkrétne očakávania o úspešnosti tohto dňa v Lučenci, keďže sa dalo predpokladať, že ľudia o nervovosvalových ochoreniach vedia veľmi málo a o našom občianskom združení ešte menej. Napriek tomu nás suma 4 187 Sk

milo prekvapila. Táto suma je výsledkom zanietenosti študentov. Svoju úlohu brali tak vážne, že nakoniec vydražili aj tričká, ktoré by si inak boli mohli ponechať.

Naším mladým spolupracovníckam Bakanovej, Balšiankovej, Chovanovej, Jaďuttovej, Jurigovej, Kasabovej, Králikovej, Maškovej a spolupracovníkovi Gondovi patrí úprimná srdečná vďaka. Podobne ďakujeme pánu riaditeľovi školy.

A ako to bude o rok? Dúfame, že ten výsledok bude ešte lepší, veď ako odmenu za pomoc študenti si priali účasť na budúcoročnej zbierke - a s takou perfektnou mládežou je radosť spolupracovať.

Tibor Kőböl

MARTIN

Zbierku „Deň ľudí so svalovou dystrofiou“ sme v Martine uskutočnili o deň neskôr, ako oficiálne prebiehala v iných mestách, t. j. v sobotu 12. 6. 2004.

Našu posádku tímu, našu „družinu“, tvorili Majka Janásková s asistentkou Milotkou Hľušiakovou, Ľuboš Kondela, Tomáš Igriny a ja, Katka Albertová (na zbierke som sa zúčastnila po prvýkrát). Za styčné stanovište sme si zvolili nákupné centrum Tesco v Martine (čo sme na konci zbierky zhodnotili ako vhodné rozhodnutie), veď v tento deň nám ani sychravé počasie nedovoľovalo uskutočniť zbierku v centre mesta „pod holým nebom“, ako to bolo v minulom roku.

Hlavné stanovište sme obsluhovali my dve s Majkou. Boli sme rozložené (stolík s informačnými prospektami a plagátmi) pri informačnom pulte Tesca, aby ľudia pri vstupe doň nás následne pohľadom zaregistrovali. Ďalší naši členovia družiny sa vybrali zbierať peniažky výjazdmi medzi ľuďmi po nákupnom centre. Za ich snahu a niekoľkohodinovú námahu im patrí veľká vďaka! Oslovení ľudia boli ochotní prispieť, niektorí aj vedeli o aké ochorenie ide (počuli v rádiu, v televízii), až na výnimky a reakcie, čo však môžeme spočítať na jednej ruke.

Letáky a motýliky (tie mali veľkú obľubu u detí) sa postupom dňa pomaly mňali a my s úsmevom na tvári sme medzi sebou tipovali: „Akú sumu peniažkov už asi pokladničky skrývajú?!“ Zbierka sa uskutočnila v dobrej atmosfére a večer spočítaním peňazí sme s radosťou zistili, že pokladničky ukrývali v sebe sumu 9 000 Sk. (Poviem vám, naše tipy boli o dosť nižšie.)

Boli sme spokojní, že sa nám zbierka vydarila, že sme vykonali dobrú vec, veď tieto vyzbierané peniaze pomôžu členom našej organizácie. Zároveň ďakujeme všetkým ľuďom, ktorí boli ochotní nám prispieť!

*Za celú našu družinu
Katarína Albertová z Hadlovej*

MOLDAVANAD BODVOU

Ahoj „OZVENÁCI“!

Po dlhšom čase sa Vám hlásim opäť, ale tentoraz s krátkou správou o konaní zbierky. Pravdupovediac, keby niekto v januári povedal, že budem v našom meste robiť zbierku, pravdepodobne by som sa neveriacky pousmiala. Ale prešlo pár mesiacov, náš deň sa nezadržateľne blížil a po avíze a prosbe z OMD, ani neviem ako, dala som sa do toho. Od začiatku som však vedela, že to nebude prebiehať spôsobom, ako to robia mnohí naši



odvážlivci. Na to som ešte príliš zbabelá. Navyše som v našom meste jediná dystrofička, aj keď teraz to znie skôr ako alibizmus. Vybrala som si formu, ako to robí Liga proti rakovine, čiže cieleňý mierny nátlak. Do zbierky sa mi podarilo zapojiť Gymnázium Štefana Moyzesa v našom meste, ktoré navyše prisľúbilo spoluprácu aj v budúcnosti. Všetko to mali pod palcom profesorky Štovčíková a Pipíšová, ktoré vybrali 10 spolaľivých študentov a pripravili ich na náš deň. A ako to prebiehalo? Celé sa to začalo



o 8:30 hod. Študenti boli rozdelení na 2 skupinky. Najprv sa zbieralo v priestoroch školy, neskôr sa vyšlo do ulíc. Podľa slov študentov reakcie ľudí boli rôzne. Záujem, ale aj nevšímavosť, väčšinou však „národ“ nevedel o aké ochorenie ide, a z toho plynula aj ich rezervovanosť. Dobrovoľníci boli v meste asi 3 hodiny a za ten čas sa im podarilo vyzbierať neuveriteľných 4 267 Sk.

Jediným nedostatkom celej zbierky bol malý počet motýlikov. Ja som ich mala 340 kusov. Keď zoberieme do úvahy, že len v gymnázii je 360 žiakov... Do ulíc sa vyšlo s niekoľkými kusmi. Aj týmto by som chcela apelovať na členov, ktorí chcú v budúcnosti robiť zbierku v ich meste, aby sa neozývali na poslednú chvíľu. Už objednané motýliky sa takto musia prerozdeliť, aby každý niekoľko desiatok kusov dostal.

Jedno viem však určite. Ja ich budúci rok budem potrebovať najmenej raz toľko.

Na záver by som chcela poďakovať všetkým, ktorí sa do zbierky nejakým spôsobom zapojili. V ústrety nám vyšla aj mestská televízia, ktorá týždeň pred zbierkou nepretržite uverejňovala oznam o jej konaní a neskôr urobila o našom dni aj peknú reportáž. A tu sú mená tých, ktorí majú môj najväčší obdiv: Mirka Bernáthová, Petra Kürthyová, Annamária Borovská, Janka Maňkošová, Janka Hanispáková, Paťa Bukovičová, Daniel Heinrich, Ladislav Bálint, Dávid Hutkai, Norbert Šmajda.

Ešte raz ďakujem.

Erika Šágová

NOVÉ ZÁMKY

Kde bolo tam bolo, bolo raz jedno mesto. Žili v ňom ľudia. Zamračení... Lahostajní... Nevšímaví... Uponáhľaní, zahľadní iba do seba. V jeden obyčajný deň, ktorý sa ničím nelíšil od tých predchádzajúcich, sa v tomto mestečku udialo čosi zvláštne. Po celom meste sa rozleteli motýle. Celé húfy krásnych, belasých motýľov lietali po uliciach, pomedzi ľudí a svojimi nežnými krídlami sa dotýkali ich tvárí. Ľudia spozorneli. Zastavovali sa, zvedavo obzerali a začudovane sa pýtali, odkiaľ sa zrazu vzalo také množstvo motýľov... Odkiaľ prileteli a prečo sa ich dotýkajú... V očakávaní čohosi neobyčajného sa nechali nimi viesť až k zázračnému stolíku pokrytému desiatkami belasých motýľov.

Stačilo už len otvoriť oči, uši a srdce... Stačilo len vnímať jemný šum ich krídel, ktorými odovzdávali ľuďom dôležité posolstvo. Posolstvo od tých, ktorí žijú medzi nami, ale často zavretí medzi štyrmi stenami... Od tých, ktorým krutá choroba nedovolí vyjsť do ulíc... Od tých, ktorí sú pripútaní na invalidný vozík, ktorí potrebujú pomoc iných... Od tých, ktorých zdravie je krehkejšie ako krídla motýľov. Od tých, pre ktorých belasý motýľ znamená nádej...

Stačilo len počúvať. A pochopiť. Nastaviť dľaň a čakať, kým na ňu motýlik zosadne...

V podvečer stolík zostal prázdny. Motýle oddychovali vo svojich nových domovoch. Tichučko zaspávali. Spokojné, že sa im podarilo odkliať toľko dobrých srdc schovaných pod toľkou vrstvou nevšímavosti. Odkliať, aspoň na jeden deň.

*Kludia Vanyová, Nové Zámky
osobná asistentka Mgr. Evy Gluchovej*

PS: Úprimná vďaka patrí pani riaditeľke Strednej zdravotnej školy v Nových Zámkoch PhDr. Beáte Antalíkovej, ktorá má srdce otvorené po celý rok, a študentkám tejto školy: Veronike Čerňákovej, Stanke Lovásovej, Janke Botkovej, Ľubke Janekovej, Angelike Balkovej, Janke Leckéšiovej, Andrejke Szabadosovej, Erike Répásovej, Timejke Bányiovej, ako aj všetkým novozámčanom, ktorí neostali ľahostajní.

NOVÉ ZÁMKY

Deň plný očakávania, 11. jún 2004, prišiel. Deň ľudí so svalovou dystrofiou bol príjemný, dobrý, s pekným počasím a stretnutím sa s milými ľuďmi, ktorí sa pri nás zastavovali. Zaujímalo ich, čo motýle symbolizujú a o aké ochorenie ide. Pre koho tie peniažky pôjdu, a či sa dostanú tam, kam by mali prísť. Svoj stánok sme si rozložili pred COOP Jednota, ďalšie z nás odišli na stanovište pri Kauflande. Toto miesto sa ušlo pani Fardovej so študentkou Kantorovou. Ďalšie štyri študentky sa pohybovali v uliciach mesta a pri obchode Billa. Študentky boli z 2. ročníka Strednej zdravotníckej školy v Nových Zámkoch. Akciu sme ukončili po 17. hodine a potom sme išli spočítať peniažky. Zo šiestich pokladničiek sme vybrali sumu 9 389 Sk. Na druhý deň sme peniaze poukázali na účet zbierky.

Zbierku nám pomáhala organizovať päť študentiek: Balážová, Nagyová, Mankusková, Zajíčková a Kantorová. Mali sme ešte dobrovoľníčky: moju opatrovatelku pani Ivetu Šarinovú, ktorá sa celej akcii venovala najviac, lebo už mala svoje skúsenosti z minulých zbierok, pani Vieru Fardovú, dcéru nášho nového člena Petra Hičku a našu novú členku Danielu Pernickú z Komjatíc. Našu spoločnosť treba doplniť ešte o moju maličkosť. Spolu nás bolo deväť.

Som rada a teším sa, že som aj tento rok mohla pomáhať pri organizovaní motýlikovej akcie. Dúfam, že sa, s božou pomocou, stretneme aj v budúcom roku.

Všetkých Vás srdečne pozdravujem a prajem Vám veľa šťastia, zdravia, úspechov v práci i v osobnom živote.

Anna Kosibová

POPRAD

Na Deň ľudí so svalovou dystrofiou nám pripadla i iná významná udalosť pre nášho syna Ivana Bráďňanského. 1. paralympiáda telesne postihnutých žiakov ZŠ na



Slovensku. Už vo štvrtok večer mali veľkolepý galaprogram, s niektorými významnými spevákmi zo Slovenska, zakončený ohňostrojom. A v piatok ráno o 9. hodine sa začalo súťažiť v deviatich disciplínach. Trocha nás zaskočil dážď, ale nakoniec všetko dobre dopadlo a za moderovania Patrika Hermana a maskota Slniečka bola dobrá nálada až do 17. hodiny.

Ivko súťažil v štyroch disciplínach a vo svojej kategórii postihnutia sa mu podarilo získať jednu zlatú medailu v kolchoch a dve strieborné v behu na vozíku s asistentom a v behu cez prekážky s asistentom.

Po vyhodnotení o 17. hodine sme sa teda ponáhľali do Tesca na ohlásenú akciu Deň ľudí so svalovou dystrofiou. Bola to príjemná prezentácia. Ľudia sa pristavovali a my sme ich oslovovali a hovorili sme, prečo rozdáваме motýliky a čo je to dystrofia. Mnohí sa úprimne rozhovoriли i o svojich chorobách i o iných blízkych postihnutých.

Na tejto akcii v Tescu sa zúčastnili Ivan, jeho otec, Ivankove sestry Viera a Noema. Ešte dopoludnia v meste bola jedna skupina, ale dážď ju rýchlo rozohnal – tvorili ju mama a sestra Čačka Terzievové.

Za túto peknú akciu všetkým ďakujeme.

Milan Bráďňanský

POVAŽSKÁ BYSTRICA

Deň motýlikov sa tento rok v Považskej Bystrici rozletel po celom meste za pomoci deviatich skautov a troch dobrovoľníkov, ktorí svojimi úsmevmi a motýlikmi obdarili každého, kto sa zastavil pri jednom z našich štyroch stánkov. Televízia TV Považie a regionálny týždenník Obzor sa pričínili o to, aby sa čo najširšia verejnosť v našom regióne dozvedela o Dni ľudí so svalovou dystrofiou. Počas dňa sa pri našich stánkoch pristavilo množstvo ľudí, ktorým nie je ľahostajný osud iných, a tak mestom poletovalo zopár stoviek belasých motýlikov, ktoré vytvárali jednu veľkú rodinu. Všetkým, ktorí sa podieľali na organizovaní zbierky alebo sa iba pristavili a prispeli, patrí veľká vďaka.

Stanislav Minárik

TRAKOVICE

Srdečne Vás všetkých v OMD pozdravujem! Vďaka pani učiteľke Darivčákovej a Janke Potiskovej som začala 11. júna zbierku na Deň motýľov v Trnave pred obchodným domom TESCO. Zo začiatku to nebolo nič moc, no neskôr si nás ľudia začali všimáť,

najmä keď sme im začali dávať letáčky. Po ich prečítaní sa niektorí vrátili späť a prispeli do pokladničky. Najväčšími prispievateľmi pre nás boli výletníci zo ZŠ z Novej Dubnice, ktorí boli veľmi zvedaví a sami od nás ťahali informácie o chorobách a všetko o zbierke. Vyslovujeme im veľkú vďaku. Boli to žiaci vo veku môjho syna Janka, 10-11- roční. Prispievali aj babky, lekári, a hlavne deti. Našli sa i vyobliekani páni, ktorí sa ani nezastavili. V Trnave sme takto vyzbierali 2 960 Sk. V našej základnej škole v Trakoviciach detičky prispeli sumou rovných 400 korún. Nevieam, či je to málo, ale dúfam, že pomôžu na správnu vec. Bola to naša prvá zbierka, možno nabudúce budeme lepší.

Helena Horná

TRENČÍN

Na úvod týchto riadkov Vás všetkých pozdravujem. Chcem napísať o priebehu zbierky Deň ľudí so svalovou dystrofiou, ktorý sme v Trenčíne zorganizovali prvý raz.

Keďže Trenčín je mestom módy, patrične sme sa vyfintili do tričiek s logom motýľa a práve takí krehkí sme sa s kamarátmi „oemďákmi“ Irenkou, Marcelom, osobným asistentom Stanom a mojimi rodičmi vybrali do Tesca. Po príchode sme dostali stôl, stoličky a miesto, z nášho pohľadu mizerné, úplne bokom, a tak sme, ako správni bojovníci, zablokovali vchod do predajne.

Hneď zrána sme stretli uvedomelú občianku, ktorá vedela, čo je svalová dystrofia a prispela nám do pokladničky päťsto korunami. Povzbudení úspechom sme tejto panej zabudli venovať motýlika, a tak asistent hneď utekal napraviť chybu a pani – šup ďalšiu päťstovku do pokladničky!

Ľudia sú rôzni, niektorí vedeli, čo je svalová dystrofia, iní nie. Zastavili sa pri nás aj dve panie, ktoré sa pochválili, že sú zdravotníčky, čo by som na ich mieste nerobila... Keď sme sa spýtali či poznajú toto ochorenie, povedali že nie, ani nečakali na naše vysvetlenia a povedali, že oni sa o nás budú starať potom... v nemocnici! No, Pán Boh s nami a zlé preč, tým by som sa nechcela dostať do rúk. Stretli sme aj slovenské osobnosti, Borisa Filana a Kamila Peteraja, ktorí tiež prispeli svojou troškou. Počas zbierky sme si museli dávať pozor na skupinky ľudí z blízkych dedín, ktorí očividne nešli prispieť nám, ale hrnuli sa na akcie do Tesca, ako kobyľky na šíre lány. Mali sme čo robiť, aby sme sa spolu s nimi neocitli v regáli s letákmi.

Keď sme už od únavy ledva vnímali, zbalili sme to hlavné, pokladničky, a v dobrom sme sa rozišli. Na záver môžem napísať, že na prvý raz sa zbierka vydarila a dobrí ľudia ešte žijú. Chcem poďakovať všetkým, tak ako to robia herecké a spevácke hviezdy. Ďakujem za pomoc pri organizovaní zbierky mojím rodičom, Irenke Jandzíkovej, Marcelovi Dimbachovi, Stanislavovi Ježíkovi a všetkým, ktorí nám do zbierky prispeli.

Miroslava Gombárová

VRANOVČANIA V PREŠOVE

Tak tohto roku sme sa do zbierky Deň ľudí so svalovou dystrofiou zapojili aj my Vranovčania. Vlastne, bola to Jarka Vasiľová, ktorá mi zavolaala a povedala: „Poďme aj my, skúsme to!“ A tak sme už boli až dve. Jarka pozvala aj svoju mamku a ja Reného.

Kompletná zostava bola: Jarka Vasil'ová, Evka Jačisková, Anka Balogová a René Trybula. Keďže Vranov je pomerne malé mestečko, svoje stanovište sme mali v Hypertescu Prešov. O desiatej sme už boli na mieste. Rozložili sme si stôl, stoličky, potrebný „materiál“ a začali sme...

Musíme sa priznať, že ten začiatok bol veľmi ťažký, nevedeli sme ako akciu spustiť. S prvými korunkami však prišiel aj prvý úsmev na našich tvárach a začali sme smelšie k sebe pozývať okoloidúcich. Jarka s Renkom rozdávali letáky a ja s Jarkinou mamkou sme zbierali korunky do pokladničiek a rozdávali motýlinky. Ľudia sa pri nás zastavovali, prispievali. Aj mladučké študentky hádzali mince do pokladničiek, začo sme im boli vďačné. Pristavila sa pri nás aj „starká“ až hen z Kanady, ktorá tu bola na návšteve, a obdarila nás bankovkami. Po nákupe nás opäť navštívila a dala nám zbytok všetkých mincí so slovami, že ich už nepotrebuje, lebo odchádza späť domov. Bola milá, zlatá, a tak sme ju za jej ochotu obdarili nielen motýlikom, ale aj tričkom, aby na nás spomínala aj doma.

Pokladničky sa nám pomaly zaplňali, niektorí dokonca prispeli aj dvakrát, čo bolo od nich veľmi milé. Z ťažkého začiatku bol veľmi dobrý koniec. Náš pocit zo zbierky bol vynikajúci preto, lebo korunky pomôžu mnohým z nás a nikto nevie, kedy tú pomoc bude potrebovať on sám. Za Reného a za seba môžem povedať, že nás ten „Deň“ duševne naplnil, ale určite aj Jarku a jej mamku, ktorá mala po celý ten čas sly na krajičku.

Tak vás všetkých „oemďákov“ pozdravujeme a odkazujeme, aby ste sa na budúci rok pridali aj vy, veď čo môže byť krajšie ako žiť a pomáhať druhým.

Anka, Jarka, Evka, René

ŽILINA

Pozdravujeme vás všetkých z našej krásnej okrídlenej Žiliny. Tohtoročnú „motýľovú kampaň“ sme odštartovali netradične a kvalitne už 4. júna v kaplnke Božieho Milosrdenstva na sídlisku Hájik. Tu sme spolu s miestnym pánom kaplánom Martinom Čerňanským, jeho farníkmi a našimi pozvanými priaznivcami prežili nezabudnuteľnú sv. omšu v motýľovom štýle. Mládežnícky spevokol rozradostil všetkých prítomných priliehavými piesňami a jeho členovia obohatili liturgiu sprievodom s pripravenými obetnými darmi. Komentár, ktorý sa k nim čítal, vám na inšpiráciu uvádzame v plnom znení:

1) KUKLA – Pane Ježišu, prinášame Ti túto kuklu ako odprosenie za naše neprávosti. Zakuklení vo svojej hriechnosti sme prichádzali po tieto dni k Tebe, aby si nás mohol vo sviatosti zmierenia, tu pri stole Tvojho Slova a Tela premeniť k novému životu.

2) MOTÝĽ – teraz Ti prinášame motýľa, obeť d'akovnú; za to, že nás láskou vykupuješ, milosťou premieňaš a dobrotou zachovávaš, aby sme mohli priletieť až k bránam večnosti. Tvoja moc nepozná hraníc. Aj nepeknú kuklu premieňaš na nádherného motýľa.

3) LÚČNE KVETY – Pane Ježišu, prijmi tieto lúčne kvety, ktoré sú také potrebné pre život motýľov. Svojou pestrosťou nám pripomínajú rozličné dary, ktoré si do nás vložil, aby sme si slúžili a starali jeden o druhého – v rodine i vo farskom spoločenstve. Každý z nás je dôležitý, aby sme mohli tvoriť jedno telo lásky, ktorým je Cirkev.

4) SRDCE – plné ľudských tvári. Pripomína Tvoje otvorené srdce, Ježišu, v ktorom

má miesto každý človek bez rozdielu farby pleti, vyznania, postavenia a národnosti. Nech je výrazom našej vďaky za Tvoju bezhraničnú lásku.

5/ CHLIEB A VÍNO – Ježišu, celý sa nám z lásky dávaš, daj aby sme sa nechali celí premeniť Tebou, Tvojou láskou.

V závere sv. omše a po jej skončení nás čakalo veľmi milé prekvapenie. Okrem požehnania a povzbudivých slov pána kaplána, sme dostali od rodiny Žiakovcov veľké fotografie motýľov a nádherne vyzdobenú prenikavo voňajúcu medovníkovú krabičku v tvare motýľa, plnú miniatúrnych medovníčkov. Tak to ste ešte nevideli!!!

Bol to motýlí unikát na zjedenie! No vedomie, že to všetko veľmi dobre môže poslúžiť pri výzdobe stanovišťa v uliciach, nám naše maškrtné jazýčky pomohlo krotiť až do 11. júna. Na podnet našich priaznivcov sme dokonca zistili, že cirkevný kalendár v ten deň práve pripomínal spomienku na jedného z apoštolov, sv. Barnabáša. Je známy tým, že predal svoj majetok a peniaze venoval pre potreby núdzných. Veľmi nás oslovil tento jeho čin, predovšetkým v súvislosti s našim úsilím o verejnú zbierku. Preto sme si sv. Barnabáša zvolili za nášho patróna a s dôverou mu zverili celý Deň ľudí so svalovou dystrofiou. To, že nad nami verne bdel, sme priam hmatateľne cítili. Po skromnom začiatku, keď bolo len jedno stanovište z minulého roku, sme vytvorili dva silné tímy na dvoch hlavných stanovištiach. Jedno bolo okolo 10. 00. hod. umiestnené v Hypermarkete TESCO. Tu svoje asistentky a žilinské skautky usmerňovala Ľubka Škvarnová. Druhé stanovište, v pešej zóne na Národnej ulici, v tom istom čase obletoval skvelý tím asistentov a dobrovoľníkov s polu s Máriou Smolkovou.

Bolo veľmi fajn, že nás svojou prítomnosťou prišli podporiť aj ďalšie naše členky vozičkáčky – Betka Korenyová a Monika Fridrichová. Nálada a nadšenie dobrovoľníkov bolo ohromujúce a pomáhalo nám prekonať únavu, neskoršiu nepriazeň počasia i zopár negatívnych reakcií od oslovených ľudí. Môžeme však smelo konštatovať, že väčšina ľudí sa zaujímala o svalovú dystrofiu a ochotne prispievali do našich pokladničiek.

Zbierka bola ukončená okolo 18. hodine. Svoje úlovky sme ráтали v Hypermarkete TESCO, kde nám jeho pracovníčka poskytla i ochotne obsluhovala prístroj na počítanie mincí a bankoviek. Takže raz-dva sme sa dozvedeli, že obyvatelia Žiliny prispeli štedrou sumou 24 225 Sk. Preto im všetkým touto cestou srdečne ďakujeme. Rovnako tak ďakujeme všetkým, ktorí nám pomáhali pri príprave, ale i v priebehu celej akcie:



manželom Chabadovcom, rodine Žiakovej, Františkovi Štefanicovi, Elenke a Majke Plačkovcom; mladým dobrovoľníčkam z Hájika; Ivanke, Táňke, Dominike a Janke z Bitarovej; asistentkám: Julke Janošcovej, Katke Kubovej, Kataríne Smolkovej ako i milým žilinským skautkám: Miške Novisedlakovej, Silvii Kovačikovej, Matke Durdikovej a ďalším.

Pripíname im všetkým pomyselnú zlatú medailu za vytrvalosť, vernosť a ochotu. Bez nich by to nešlo! Tešíme sa na spoluprácu opäť o rok!

S pozdravom Lubka a Mária

P.S.: Srdečná vďaka patrí aj poslancovi Mestského zastupiteľstva v Žiline, Ing. Ladislavovi Bittšanskému za podporu našej zbierky sumou 1 000 Sk.

Zbierka bola organizovaná aj v mestách:

Malacky - Tu sa húževnato zhostila svojej úlohy mamina Branka Mackoviča, Oľga, ktorá spolu so svojou kamarátkou mala stanovište pred Billou. Poobede im prišla pomôcť aj Kačenka Kasalová. Vyzbierané: 5 216 Sk! Vďaka všetkým.

Banská Bystrica - Vždy aktívna dvojica Milan Vačok a Jozef Fehér sa podujali zorganizovať zbierku v meste pod Urpínom. Svoje stanovištia mali pred Tescom, Billou a na Námestí SNP. Asistovali im študenti strednej školy, ktorí v našich tričkách oslovovali ľudí. Záverečný výsledok: 4 641 Sk! Vďaka Bystričania!

Rožňava - Mamina Marianky Vandránkovej sa pustila s plnou vervou do usporiadania zbierky v Rožňave. Trochu im poobede neprialo počasie, ale výsledok je ako vždy – úžasný: 4 850 Sk! Vďaka!



Orava - Popri Habovke, kde sa na zbierku podujala Mirka Tarajová (viď reportáž) sa svojimi manažérskymi schopnosťami prezentoval Miro Holubčík z Oravského Podzámku. S pomocou brata a jeho priateľky zmobilizoval mladých ľudí. Pomáhali mu žiačky SOU elektrotechnického v Nižnej. Vyzbierali spolu 5 341 Sk. Z toho v Nižnej 1 205 Sk, v Trstenej 568 Sk, v Tvrdošíne 1 317 Sk a v Dolnom Kubine 2 251 Sk. Všetko prebiehalo v pohode, až na niektoré skutočnosti, napríklad niektorej skupinke

prisiel istý „pán“ dosť provokačným spôsobom, pri ktorom do pokladničky vhodil neplatný desaťhaliernik. No a dievčatá, ktoré robili zbierku v Trstenej, boli dosť sklamané z malej vyzbieranej sumy. My však víme, že nejde o sumu, ale o srdce. Ďakujeme všetkým.

**Ďakujeme ešte jednotlivcom a firmám,
ktoré prispeli mimo Dňa ... na náš účet:**

Ing. Ladislav Bittšanský	1 000	Marián Čakurda	500
Ing. Rastislav Galát	1 000	rodina Karvašová	200
Emília Krajčírová	200	Peter Kvál	2 000
Beáta Marcinčáková	200	Ing. Peter Omámik	100
MUDr. Martin Ondruš	1 000	rodina Suchobová	300
Mgr. Zuzana Zlámalová	450	Agentúra Dulanský a kol.	1 868
Technoklíma, s.r.o.	15 000		

CELKOM: 23 818 Sk

Počas Dňa Ľudí so svalovou dystrofiou sa vyzbieralo (v Sk):

BÁNOVCEN/BEBRAVOU	6 800	NOVÉ ZÁMKY	14 885
BANSKÁ BYSTRICA	4 641	POPRAD	2 825
BANSKÁ ŠTIAVNICA	4 270	POVAŽSKÁ BYSTRICA	15 424
BRATISLAVA	100 500	PREŠOV	5 140
DOLNÝ KUBÍN	2 251	ROŽŇAVA, DOBŠINÁ	4 850
HABOVKA	2 860	TRENČÍN	5 843
HLOHOVEC	14 141	TRNAVA	3 360
LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ	4 100	TRSTENÁ	568
LUČENEC	4 186	TVRDOŠÍN	1 317
MALACKY	5 216	ŽILINA	24 225
MARTIN	9 000		
MOLDAVAN/BODVOU	4 267		
NIŽNÁ N/ORAVOU	1 205		

CELKOM: 241 903 Sk

Ďakujeme za poskytnutie priestorov týmto nákupným centráram:

TESCO, Jednota COOP Slovensko, BILLA, Hypernova, AVION.

Ďakujeme médiám: Dúha, Metropola Club Card, STV, SRO, B1, MAX, LUMEN, TWIST, FRONTINUS, HIT FM, NAJ, TA3, EXPRES, Žilinská TV, Hlohovecká TV, Moldavská TV, Považská TV, Novozámocká TV, Ružinovská TV, Rádio BETA, Rádio VÝCHOD, TV MARKÍZA, Nový deň, SME, Národná obroda, Obzor, Žilinsko, Pravda, Večerník, CORE 4, www.centrum.sk, www.azet.sk, Novozámocké novosti, www.changenet.sk, SITA, TA SR, Markízatext, Teletext STV.





Rádio
naj
90.8 | 88.0



RÁDIO EXPRES

89,1

**RÁDIO
DÚHA**

dúha, ktorá vyšla pre Vás

HIT FM

**96,4
104,5**

R A D I O

... máme o Vás vedieť

■ kontakty:
Hlavné STP 1
028 23 84244

■ elektronická redakcia:
eMail: redakcia@hifm.sk
028 23 84244

■ programová redakcia:
028 23 84244

■ elektronická redakcia - Prázdny:
028 23 84244

www.hifm.sk



FRONTINUS
radio

UŤCHOD **[b]**
the best one



Mediálny partner



POPRAĎ - KVETNICA

Ústav tuberkulózných a respiračných chorôb

Nestáva sa často, aby nám do OMD telefonovali lekári, ponúkali poskytovanie zdravotnej starostlivosti a prejavovali záujem o naše ochorenie. A predsa, sú aj lekári, ktorí majú úprimný záujem pomôcť ľuďom s nervovosvalovými ochoreniami, pri ťažkostiach s dýchaním.

MUDr. Gabriela Košturiaková mnohým z vás je známa, zúčastnila sa na minuloročnom seminári, venovanom Duchenneovej dystrofii vo Vyhniach. Predniesla na ňom príspevok o *Dlhodobej domácej neinvazívnej ventilačnej podpore v liečbe respiračného zlyhania*. Už počas stretnutia sa na ňu obrátili niektorí naši členovia a konzultovali s ňou svoje zdravotné ťažkosti, podaktorí už boli priamo v Kvetnici aj na vyšetrení.

MUDr. Košturiaková opakovane oslovuje všetkých vás, ktorí máte nad 18 rokov veku a pociťujete akékoľvek ťažkosti spojené s dýchaním, aby ste sa obrátili na lekárov v ÚTaRCH v Kvetnici. Toto zariadenie má ambície stať sa Centrom pre pacientov

s nervovosvalovými ochoreniami pri dýchacích ťažkostiach.

Na vyšetrenie do Kvetnice sa môžete dostať na základe odporúčania pneumológa, prípadne aj obvodného lekára. Zariadenie je bezbariérové, môže prijať i pacientov na vozíku.

Príspevok zo seminára vo Vyhniciach – r. 2003:

Dlhodobá domáca neinvazívna ventilácia u pacientov s neuromuskulárnym postihnutím

Neinvazívna ventilácia je u správne indikovaných pacientov bezpečný a efektívny spôsob ventilačnej podpory bez zavedenia kanyly do priedušnice. Zahrňuje celý rad ventilačných režimov, ktoré upravujú výmenu plynov u pacientov s chronickou respiračnou nedostatočnosťou.

Respiračná nedostatočnosť vzniká vtedy, keď dýchací systém nie je schopný zabezpečiť dostatočné množstvo kyslíka na oksylierenie cirkulujúceho hemoglobínu (bielkovina prenášajúca molekuly kyslíka v organizme) a nedokáže „vydýchať“ z tela adekvátne množstvo kysličníka uhličitého, ktorý sa hromadí. Nedostatok kyslíka s hromadením kysličníka uhličitého nie je len typickým prejavom chronických, prvotne pľúcnych ochorení, ale môže sprevádzať i pokročilejšie štádiá napr. nervovosvalového postihnutia s následnou slabosťou dýchacích svalov i diagnóz spojených s deformitami hrudníka. Medzi ochorenia s nervovosvalovým postihnutím patria napr. následky po prekonanej detskej obrne, spinálna muskulárna atrofia, skleróza multiplex, obojstranné ochrnutie bránice, pomaly progredujúca muskulárna dystrofia, Duchennova muskulárna dystrofia, amyotrofická laterálna skleróza, myastenia gravis, Guillainov-Barrého syndróm.

Túžba pomôcť takto chorým ľuďom, ktorí nakoniec ani v bdelom stave nedokážu vôľou ovplyvniť nádych a výdych, inšpirovala technicky zdatných lekárov minulosti, a tak prvá zmienka o používaní tzv. „telového“ ventilátora pochádza z r. 1838, kedy škótsky lekár John Dalziel zostrojil vzduchotesnú skrinku, ktorá obklopovala hrudník pacienta a negatívny podtlak, ktorý rozvinul hrudník do polohy nádychu dosiahol manuálne poháňanými mechmi. Až objavenie a široké používanie elektrickej energie a následne epidémia detskej obrny v päťdesiatych rokoch boli dôležitým medzníkom pri skonštruovaní a masovejšom využívaní prvého ventilátora nazvaného „železné pľúca“. V roku 1928 ich navrhol inžinier z Bostonu Philip Drinker. Tento prototyp sa s mnohými vylepšeniami používal mnoho rokov. Dnes sa vo svete indikuje už len veľmi zriedkavo, lebo vedecko-technický rozvoj v posledných desaťročiach umožnil skonštruovanie ventilátorov s kvalitatívne novými vlastnosťami, ktoré zohľadňujú komfort pacienta a pre jednoduchú obsluhu ich dokáže ovládať aj dobre zaškolený člen rodiny.

S dlhodobou domácou neinvazívnou ventiláciou (DDNV) pri uvedených diagnózach majú vo svete už dlhoročné skúsenosti, ktoré môžeme uplatniť aj my v našich podmienkach. V snahe určiť optimálny čas na začatie používania dlhodobej domácej neinvazívnej ventilácie, skupina zahraničných odborníkov vypracovala tzv. **indikáčn é kritériá**, ktoré zohľadňujú klinické príznaky, ktoré sú prejavom nedostatočného

okysličenia krvi a hromadenia kysličníka uhličitého (*ako je napr. únava, ranné bolesti hlavy, nadmerná spavosť počas dňa a za akýchkoľvek okolností, zhoršujúca sa ponáhľavá i kľudová dýchavica, nočné mory*). Dôležité sú aj výsledky vyšetrenia krvi na obsah kyslíka a kysličníka uhličitého s určitými požadovanými hodnotami. Môžu byť prítomné už i príznaky zlyhávania činnosti chronického pľúcneho srdca (opuchy dolných končatín, dýchavica, zväčšená pečeň), ako aj ostatné doplnujúce kritériá.

Na druhej strane treba pripomenúť kontraindikácie, kedy pacient už nie je vhodný pre túto liečebnú modalitu. Patria sem: problémy s prehĺtaním slín i potravy s opakovanými atakami vdýchnutia, zhoršenie kašľa s masívnou sekreáciou hlienov, ktoré pacient nedokáže vykašľať, anatomické abnormality tváre, ktoré znemožňujú uchytenie masky a potreba nepretržitej ventilačnej podpory. Keďže ide o tzv. otvorený okruh, pri ventilácii je nevyhnutná spolupráca pacienta a priaznivé sociálne zázemie. V texte uvedené indikačné kritériá nie sú úplné a majú pomôcť hlavne pacientovi zorientovať sa a včas vyhľadať odbornú lekársku pomoc, ale až odborný lekár s kompetenciou môže indikovať dlhodobú domácu neinvazívnu ventiláciu, ak zváži jej opodstatnenie.

Americká spoločnosť pre starostlivosť o pľúca v roku 1999 konštatovala, že dôkazy o používaní DDNV ako metóde prvej voľby u správne indikovaných pacientov s chronickými neuromuskulárnymi ochoreniami sú nesporné. ***DDNV aplikovaná počas spánku upravuje výmenu krvných plynov cez deň, redukuje intenzitu ranných bolesti hlavy, únavy, nadmernej spavosti, zlepšuje kvalitu života, znižuje počet dní hospitalizácie na pacienta a rok a v neposlednom rade predlžuje prežívanie.***

Samotná ventilácia sa robí pomocou nosnej masky, niekedy i tvárovej, ktorá sa na tvár uchyť popruhmi. Masky sú buď vinylové, alebo vyhotovené z hmoty gélovej konzistencie, ktorá po určitej dobe kopíruje anatomické tvary tváre užívateľa, a tak predchádza najčastejším komplikáciám liečby, ktorými sú otlaky koreňa nosa. Ďalšími nežiaducimi účinkami sú začervenanie pokožky tváre, akneiformné vyrážky, vysychanie sliznice dutiny ústnej a nosnej, dráždenie očných spojoviek a opuch nosnej sliznice. Uvedené problémy je možné ovplyvniť symptomatickou medikamentóznou liečbou, správnym nastavením používaných tlakov a používaním ventilátora so zvlhčovačom vzduchu.

Dnes sa na DDNV používajú ventilátory s dvojúrovňovou tlakovou podporou, ktorých činnosť sa spúšťa na základe dychového úsilia pacienta, to znamená, že ventilátor sa prispôsobuje pacientovi a nie naopak. V určitých potrebných prípadoch dokáže ventilátor sám, bez pacientovej dychovej aktivity, generovať naprogramovaný počet dychov za minútu. Pacient sa nadychuje a vydychuje pri použití vopred nastaveného vhodného pozitívneho tlaku, ktorý zabezpečí dostatočné okysličenie krvi a odvetranie kysličníka uhličitého. Detailné nastavenie ventilátora, technická edukácia pacienta i rodinného príslušníka sa vykonáva v špecializovaných lôžkových zariadeniach.

Po niekoľkoročnom spoločnom úsilí môžeme s radosťou konštatovať, že už aj u nás, na Slovensku, sa DDNV stala legitímnym liečebným postupom vďaka vypracovaným indikačným kritériám s upresnením indikačného oprávnenia na odbornosť pneumológa a lekára pracujúceho na oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny. Po pridelení prístroja, ktorého nákup je po schválení príslušnou komisiou zdravotnej poisťovne

hradený z jej finančných prostriedkov, je pacient povinný absolvovať pravidelné ambulantné kontrolné vyšetrenia u odborného lekára, a to minimálne jedenkrát za pol roka v rozsahu podľa metodického odporúčania. Priemerné použitie prístroja je minimálne 4 hodiny na deň, ktoré sa kontroluje podľa stavu hodín. Pri podozrení z neefektívnosti liečby, alebo pri výskyte komplikácií, kontrolujúci lekár je oprávnený pacientovi prístroj odňať.

DDNV sa stala aj u nás súčasťou komplexnej liečby pacienta s nervovosvalovým ochorením, ktoré vedie k slabosti dýchacích svalov a tým k rozvoju respiračnej nedostatočnosti. Priala by som si, aby naše spoločné úsilie spolu s informáciami pomohli laickej verejnosti (v prípade, že majú uvedené ťažkosti) zorientovať sa a usmernili ich ďalšie kroky na odborné lekárske vyšetrenie.

MUDr. Gabriela Košťuriaková
primár pneumologického oddelenia a JIS
Ústav tuberkulózy a respiračných chorôb
058 87 Poprad-Kvetnica
tel.: 052/7166111, e-mail: kostur@kvetnica.sk

Ešte o poplatkoch v zdravotníctve

V poslednom čase prebehli masmédiami dezinformácie o poplatkoch v zdravotníctve, ktoré sa týkajú ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím (ŤZP). Viacerí členovia sa obrátili aj nás s otázkou, či došlo k zmenám v platení za hospitalizáciu. Konkrétne, že osoby s ŤZP platia za prvé 3 dni pobytu v nemocnici. Nie je to pravda. **Právna úprava o poplatkoch v zdravotníctve je zatiaľ stále nezmenená, to znamená, že osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ak poberajú kompenzačné príspevky, sú oslobodené od platenia od 1. dňa hospitalizácie.**

Kvôli prehľadnosti prinášame krátky prehľad poplatkov a oslobodení u osôb s ŤZP:
Hospitalizácia 50,- Sk/deň, najviac za 21 dní;

– od tohto poplatku je oslobodená osoba s ŤZP, ktorá sa preukáže rozhodnutím príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (platí aj rozhodnutie bývalého okresného úradu) o peňažnom príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov. V praxi stačí doniesť pri nástupe do nemocnice kópiu tohto rozhodnutia, prípadne ju treba predložiť dodatočne, zväčša do 3 dní od nástupu.

Za prvé 3 dni hospitalizácie platí LEN osoba v hmotnej núdzi, ktorá je podľa zákona oslobodená od platenia od 4. dňa hospitalizácie.

Pohotovosť 20,- Sk/návšteva;

– ústavná pohotovosť, oslobodený nie je nikto,
– lekárska služba prvej pomoci, oslobodený je ten istý okruh osôb ako pri platení v ambulancii.

Ambulancia 20,- Sk/návšteva;

– osoba s ŤZP **nie je** oslobodená od platenia v ambulancii praktického lekára alebo lekára špecialistu.

Osoba s ŤZP **je** oslobodená od platenia v ambulancii len ak:

– je u lekára v dispenzárnej starostlivosti (DS); o zaradení do DS rozhoduje lekár,

- ak príde osoba s ŤZP s iným ochorením ako s tým, kvôli ktorému je v DS, za návštevu už platí,
- ide o opakovanú návštevu u toho istého lekára v ten istý deň poskytovania zdravotnej starostlivosti (Praktický lekár ma ráno pošle na vyšetrenie k špecialistovi a ja v ten istý deň donesiem praktickému lekárovi výsledky vyšetrenia u špecialistu.) a pri opakovanej návšteve nadväzujúcej na poskytovanie tej istej zdravotnej starostlivosti (Prídem k praktickému lekárovi s chrípkou a lekár ma kvôli chrípke zavolá na kontrolu o týždeň.).

Výber liekov a zdravotníckych pomôcok 20,-/recept;

- oslobodená je osoba s ŤZP, ktorá sa preukáže preukazom ŤZP.

Doprava 2,- Sk/km;

- úplne oslobodená je osoba s ŤZP, ktorá je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom (OMV),
- čiastočne oslobodená je osoba s ŤZP, ktorá nie je odkázaná na individuálnu prepravu OMV, tá platí 1,- Sk/km.

**Nezabúdajte, ambulancia nemá právo vyberať 20,- Sk za vypísanie receptu!
Vypísanie receptu je zadarmo.**

Dôležité zmeny v zákonoch

Zvýšenie sumy životného minima na 4 580 Sk od 1. júla 2004 (predtým 4 210 Sk)

Suma životného minima je dôležitá pre všetkých, ktorí poberajú zvýšené výdavky súvisiace s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, so zabezpečením prostriedkov osobnej hygieny, s prevádzkou osobného motorového vozidla alebo so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom.

Príjmová hranica pri poberaní týchto príspevkov je 2-násobok životného minima, od 1. júla 2004 je to suma **9 160 Sk**.

Užívateľia osobnej asistencie nesmú presiahnuť hranicu príjmu 3-násobku životného minima – **13 740 Sk**. V prípade prekročenia tejto sumy sa môže príspevok na osobnú asistenciu znížiť, prípadne vôbec nemusí vzniknúť nárok na jeho vyplácanie. Závisí to od rozsahu priznaných hodín osobnej asistencie.

Novela zákona o sociálnej pomoci

Zvýšenie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia z 300 Sk na 500 Sk mesačne.

Zmena nastala v príspevku za opatrovanie § 64a.

Poberateľ príspevku za opatrovanie môže vykonávať opatrovanie, pričom súčasne môže mať príjem nepresahujúci 2-násobok životného minima (2 x 4 580 Sk = 9 160 Sk).

Dôležité je, že stále musí byť zachovaná podmienka celodenného, osobného a riadneho opatrovania. Práca, ktorú by opatrovateľ vykonával, by teda mala byť takého charakteru, aby ju mohol vykonávať aj doma. Ak opatrovaný občan chodí do zariadenia

OsteoCare



Aj keď kosti považujeme za niečo pevné a stabilné, nie je tomu tak. Podliehajú každodennej premene v závislosti od vnútorného prostredia organizmu a telesnej aktivity. Hmotu kostí tvorí predovšetkým vápnik, a práve tento minerál s obľubou užívajú ľudia v snahe zlepšiť hustotu svojich kostí. Vápnik je potrebný, ale sám nestačí - treba ho užívať s ďalšími minerálmi, aby sa docielila jeho optimálna vstrebateľnosť. Vynikajúcou voľbou je preto prípravok **OsteoCare** od spoločnosti **HIMALAYA**. Kapsuly **OsteoCare** obsahujú vápnik z morských koralov, ktoré sú bohaté na stopové prvky spevňujúce stavbu kostí. Minerálna zložka je doplnená o rastliny, ktoré priazni-



vo ovplyvňujú metabolizmus kostí a majú protizápalové účinky.

Doporučený denný príjem vápnika sa pohybuje medzi 800 - 1 500 mg. Nie vždy je možné zabezpečiť dostatok vápnika zo stravy, najvyššie nároky má organizmus počas rastu, pri športovaní, liečbe zlomenín a u žien počas tehotenstva, kojenia a v menopauze. Takisto u ľudí s obmedzenou pohyblivosťou môže dôjsť k zmenám

v štruktúre kostí najmä v súvislosti s dodržiavaním niž-

šieho energetického

príjmu ako u telesne aktívnych jedincov. To znamená celkovo nižší obsah niektorých vitamínov a minerálov v potrave. **OsteoCare** je vhodný ako zdroj biologicky využiteľného vápnika takmer v každej situácii, a to bez rizika nežiadúcej kumulácie v podobe napr. obličkových kamienkov. Rastlinné zložky sa podieľajú na riešení niektorých problémov spojených s nedostatkom vápnika - tonizujú organizmus, udržiavajú hormonálnu rovnováhu, podporujú hojenie rán. Podobne ako ostatné prípravky z radu **HIMALAYA**, aj **OsteoCare** bol vytvorený pre komplexné zlepšenie zdravotného stavu. Mnohé klinické testy potvrdili jeho priaznivý vplyv na hustotu kostí, tkaniva, výživu nechťov a spojivového tkaniva.

zdravie a krása z prírody

Himalaya
T A J O M S T V O Z D R A V I A
www.himalaya.sk ZELENÁ LINKA: 0800 100 453

pre postihnutých, do školy a podobne, opatrovateľ môže prácu vykonávať počas tejto doby.

Príklad: matka dieťaťa chodí pracovať počas doby, pokiaľ je dieťa v doobedňajších hodinách v škole.

Ak príspevok poberá osoba, ktorá má súčasne starobný dôchodok alebo iný druh dôchodku, príspevok za opatrovanie sa zníži o polovicu sumy tohto dôchodku, ale v takomto prípade sa nezisťuje príjem opatrovaného občana.

Príklad: ak opatrovateľ má starobný dôchodok vo výške 5 800 Sk, príspevok za opatrovanie sa vypočíta takto: $6\,000 \text{ Sk} - (5\,800/2) = 6\,000 - 2\,900 = 3\,100 \text{ Sk}$ – príspevok na bezvládnosť.

Príjem opatrovaného občana sa naďalej skúma iba v tých prípadoch, keď opatrovanie vykonáva osoba, ktorá nemá nárok na dávku dôchodkového poistenia. V tomto prípade, ak príjem opatrovaného občana prekročí hranicu 1,2 násobku životného minima (5 496 Sk), suma o ktorú presahuje príjem túto hranicu, odpočíta sa od peňažného príspevku za opatrovanie.

Ak sú opatrovaný občan a jeho opatrovateľ spoločne posudzované osoby (napr. manželia, rodič a dieťa), vtedy sa príspevok za opatrovanie nepovažuje za príjem.

S účinnosťou od 1. septembra sa **peňažný príspevok za opatrovanie ZVYŠUJE o 1 500 Sk mesačne**, ak je opatrovaná osoba, ktorá je nezaopatreným dieťaťom, prípadne viac nezaopatrených detí, a osoba, ktorá opatrovanie vykonáva, nemá príjem a nepoberá dávky dôchodkového poistenia.

Príklady:

- a) matka opatruje 11-ročné ťažko zdravotne postihnuté dieťa, popri tejto činnosti nemá inú pracovnú činnosť, nepoberá ani dôchodok, preto jej príspevok za opatrovanie bude zvýšený o 1 500 Sk.
- b) stará matka poberajúca starobný dôchodok opatruje svoje vnúča vo veku 7 rokov. Príspevok za opatrovanie zvýšený nebude, pretože osoba, ktorá opatrovanie vykonáva, poberá okrem príspevku za opatrovanie aj dávku dôchodkového zabezpečenia.

Novela zákona o pomoci v hmotnej núdzi

Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi sa menil v niektorých ustanoveniach. Dôležité je vedieť, že **občan je v hmotnej núdzi, keď jeho príjem a príjem fyzických osôb, ktoré sa s ním spoločne posudzujú nedosahuje životné minimum a títo občania si nemôžu príjem zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením.**

Za príjem sa nepovažuje:

- a) 25 % z príjmu zo závislej činnosti osôb,
 - b) 25 % zo starobného dôchodku,
 - c) 25 % materského,
 - d) 25 % invalidného dôchodku,
- (c) a d) s účinnosťou od 1. augusta 2004)
- e) prídavok na dieťa,

- f) nevyhnutná okamžitá pomoc poskytnutá obcou,
 - g) príjem z príležitostných činností, náhodné a jednorazové príjmy do výšky 2-násobku životného minima získané v bežnom roku,
 - h) príjem žiaka strednej školy a študenta vysokej školy na dennom štúdiu, ak neprevyšuje sumu 1,2 násobku sumy životného minima,
 - i) štipendium,
 - j) náhrada časti cestovných výdavkov a náhrada cestovných výdavkov uchádzača o zamestnanie,
 - k) príspevok na náhradu cestovných výdavkov na konanie aktivít vymedzených v individuálnom akčnom pláne,
 - l) úhrada výdavkov na stravovanie, ubytovanie a výdavky na cestovné uchádzačovi o zamestnanie, ktorému sa zabezpečuje vzdelávanie,
 - m) príspevok na služby pre rodinu s deťmi uchádzačovi o zamestnanie, ktorý sa stará o dieťa pred začatím povinnej školskej dochádzky,
 - o) príspevok na vykonávanie absolventskej praxe.
- (j) až o) s účinnosťou od 1. februára 2004)

Novela zákona o sociálnom poistení umožňuje priznať invalidný dôchodok z mladosti

Zákon č. 439/2004 mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Obsahuje ustanovenia, ktorými aj osoby, ktoré sa stali invalidnými pred dovŕšením 18 rokov veku, majú nárok na invalidný dôchodok.

Organizáciám, ktoré združujú ľudí so zdravotným postihnutím sa v spolupráci s poslancami výboru pre sociálne veci a bývanie podarilo dosiahnuť to, o čo už dlho bojovali. Zámer ministerstva práce bol totiž jednoznačne nepriznať invalidný dôchodok ľuďom, ktorí sa stali invalidnými ešte v detstve. Ministerstvo navrhovalo štátny príspevok vo výške 2 900 Sk!

Upravuje sa tiež spôsob výpočtu invalidného dôchodku osobám, ktorým bude takýto invalidný dôchodok priznaný.

Uvádzame v plnom znení novelizované ustanovenia, ktoré sú vyznačené hrubším písmom:

§ 70

Podmienky nároku na invalidný dôchodok

1) Poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidným, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

2) **Fyzická osoba má nárok na invalidný dôchodok aj vtedy, ak sa stala invalidnou v období, v ktorom je nezaopatreným dieťaťom a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt. Nárok na invalidný dôchodok tejto fyzickej osobe vzniká najskôr odo dňa dovŕšenia 18 rokov veku.**

§ 73

Určenie sumy invalidného dôchodku

1) Suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. § 63 ods. 1 prvá veta a štvrtá veta platia rovnako.

2) Suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

3) Suma invalidného dôchodku fyzickej osoby uvedenej v § 70 ods. 2, ktorá má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, sa určí ako súčin osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako. Osobný mzdový bod sa určuje na hodnotu 0,67.

4) Suma invalidného dôchodku fyzickej osoby uvedenej v § 70 ods. 2, ktorá má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 % sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti tejto fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť, osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako. Na určenie osobného mzdového bodu platí odsek 3 druhej vety rovnako.

Bude sa doba opatrovania rodinného príslušníka považovať za dobu odpracovanú na účely dôchodkového zabezpečenia?

Nie, ale starostlivosť o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím formou peňažného príspevku za opatrovanie sa zohľadní aj pri výpočte dôchodkovej dávky. Keď opatrovateľ dosiahne dôchodkový vek a dôchodok, ktorý sa mu vypočíta, bude taký nízky, že mu vznikne nárok na sociálnu dávku, zohľadní sa mu **doba opatrovania** vo výpočte sociálnej dávky. Takýto občan bude mať nárok na vyššie sociálne dávky.

Nedá sa nekomentovať túto zmenu zákona o hmotnej núdzi. Musíme priznať, že sme si museli niekoľkokrát novelu prečítať, kým sme pochopili, o čo ide. Spoločne s kolegyňou sme uznali, že ministerskí pracovníci museli naozaj „ťažko“ rozmýšľať, kým dospeli k tomuto riešeniu, ktoré nič nerieši!

Postavenie opatrovateľa v systéme dôchodkového poistenia sa nemení, stále je osobou neželanou, jeho prácu si nikto neváži, v systéme sa naňho úmyselne „zabúda“.

Osobní asistenti - poberajúci podporu v nezamestnanosti

Prijatím zákona o službách zamestnanosti (č. 5/2004 Z. z.) sa udiali aj zmeny, týkajúce sa osobnej asistencie, v § 6 ods. 2 písm. d). Od 1. februára 2004 osobní asistenti poberajúci podporu v nezamestnanosti môžu vykonávať asistenciu, ak:

- nevykonávajú zárobkovú činnosť viac ako 16 hodín týždenne a mzda za túto činnosť nepresahuje 800 Sk týždenne,
- tieto podmienky musia byť splnené súčasne.

Pre osobných asistentov, ktorí poberajú podporu v nezamestnanosti, to znamená, že zmluva o vykonávaní osobnej asistencie nesmie presahovať 58 hodín mesačne a odmena za osobnú asistenciu nesmie presahovať 3 200 Sk mesačne.

Týždenne je osobní asistenti podľa nových predpisov nemali odpracovať viac ako 14 hodín, aby ich príjem neprekročil zákonom stanovenú hranicu maximálne 800 Sk.

V predchádzajúcej zákonnej úprave mohli osobní asistenti poberajúci podporu v nezamestnanosti odpracovať maximálne 89 hodín mesačne.

Z NAŠEJ ČINNOSTI

Stretnutie s MUDr. Petrom Špalekom 15. júna 2004

Pracovné stretnutie sa uskutočnilo v pracovni MUDr. Špaleka, v prestávkach medzi jeho pracovnými povinnosťami. Jeho cieľom bolo pripraviť si dostatočné podklady pred nadchádzajúcim prijatím na Ministerstve zdravotníctva SR.

Ministerstvo zdravotníctva 14. júla 2004 – predloženie požiadaviek OMD v SR

Na základe spolupráce s Jednotkou práv a ochrany pacienta zriadenou na MZ a jej riaditeľkou Silviou Chrenkovou, uskutočnilo sa stretnutie zástupcov OMD (Madunová, Duračinská) len so zástupkyňou JPOP, lebo minister zdravotníctva Rudolf Zajac sa, napriek počiatočným prísl'ubom, pre pracovnú zaneprázdnenosť nakoniec ospravedlnil.

OMD predložila písomné požiadavky na zlepšenie zdravotnej starostlivosti o pacientov s nervovosvalovými ochoreniami:

- poveriť hlavných odborníkov MZ SR v odbore neurológia, pneumológia, kardiológia a fyzioterapia vypracovaním návrhu komplexnej zdravotnej starostlivosti o pacientov s nervovosvalovými ochoreniami;

- Organizácia muskulárnych dystrofií v SR chce aktívne spolupracovať pri tvorbe návrhu komplexnej zdravotnej starostlivosti svojimi skúsenosťami a kontaktmi na lekárov, ktorí sa v praxi zaoberajú pacientmi s nervovosvalovými ochoreniami;

- zaviazať hlavných odborníkov, aby vypracované dokumenty o komplexnej starostlivosti v jednotlivých odboroch boli distribuované tým praktickým lekárom na celom Slovensku, ktorí prichádzajú do kontaktu s pacientmi s nervovosvalovými ochoreniami;

- zriadenie troch špecializovaných ambulancií – centier nervovosvalových ochorení (Bratislava, Banská Bystrica alebo Martin a Košice), najlepšie v areáloch fakultných

nemocníc. Tým sa vytvorí priestor na najjednoduchšie a najracionálnejšie zapojenie interdisciplinárneho tímu odborníkov (neuroológ, pediater, pneumológ, kardiológ, ortopéd, genetik, rehabilitačný pracovník, dietológ a psychológ) do starostlivosti o pacienta s nervovosvalovým ochorením;

- iniciovať, aby elektrické polohovacie posteľe a dýchacie prístroje boli zaradené do Zoznamu zdravotníckych pomôcok plne hrađených zdravotnými poisťovňami;

- podľa vládneho návrhu zákona o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti sú degeneratívne svalové ochorenia zaradené do skupiny B. Vzhľadom na závažnosť zdravotných dôsledkov navrhujeme, aby boli priradené do skupiny A. Túto svoju požiadavku zdôvodňujeme: na svalovú dystrofiu doteraz neexistuje účinný liek, jedinou možnosťou, ako spomaliť progresiu ochorenia, je intenzívna a pravidelná rehabilitácia a fyzioterapia.

Nový člen Výkonného výboru OMD v SR - Bc. Miroslav Bielak

Vzhľadom na to, že dlhoročná členka VV Danka Drobková nás po dlhej a ťažkej chorobe 30. júna 2004 navždy opustila, bolo potrebné doplniť chýbajúceho člena výkonného výboru. V minulých predčasných voľbách sme si zvolili aj náhradníkov, a tak sme jedného z nich (v abecednom poradí) oslovili, či jeho záujem o členstvo vo VV naďalej trvá. Miroslav Bielak svoj záujem pracovať vo VV potvrdil. Členovia VV preto kooptovali do VV Miroslava Bielaka. O tejto zmene sme upovedomili aj Ministerstvo vnútra SR.

Ministerstvo vnútra zobralo na vedomie zmenu stanov OMD v SR

O zmene stanov OMD v SR rozhodli členovia OMD písomnou formou, hlasovaním per rollam. Dostali sme 213 platných hlasovacích lístkov, z ktorých 210 hlasujúcich súhlasilo s navrhovanými zmenami a iba traja sa hlasovania zdržali. Proti nehlasoval nikto. Ministerstvo vnútra SR odsúhlasené zmeny zobralo na vedomie a zmenené stanov nám potvrdilo.

Prvý modul kurzu Škola pomoci

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR na základe predloženého projektu podporilo účasť zástupcov OMD na kurze pod názvom **Škola pomoci**. V termíne 9. - 13. augusta 2004 absolvovali v Sklenných Tepliciach 1. blok kurzu zástupcovia OMD Mária Duračinská, Jozef Blažek, Peter Sviček, Stanislav Minárik, Erika Šágová, Mária Janásková a Marta Béréšová.

Účel projektu

Účelom projektu je účasť členov OMD v SR spolu s osobnými asistentmi na akreditovanom kurze pre dobrovoľníkov so zdravotným postihnutím pod názvom **Škola pomoci**. Jeho cieľom je sprofesionalizovať pomáhajúcich dobrovoľníkov v občianskej spoločnosti a podporiť ich samostatnosť a spôsobilosť vyjadrovať sa k otázkam rovnoprávného postavenia občanov so zdravotným postihnutím.

Medzi členmi nášho občianskeho združenia sú veľmi aktívni dobrovoľníci, ktorí sa

zaujímajú o otázky súvisiace s postavením občanov s postihnutím v spoločnosti, napriek vlastnému postihnutiu podporujú aktivity občianskeho združenia a týmito aktivitami pomáhajú ostatným občanom s postihnutím.

Kurz **Škola pomoci** je zameraný na dobrovoľníkov so zdravotným postihnutím, ktorí môžu byť v budúcnosti „lídrmi“ skupín občanov so zdravotným postihnutím, ktorí budú presadzovať požiadavky občanov s postihnutím na vyšších úrovniach. Je potrebné takýchto aktívnych dobrovoľníkov posilniť a pomôcť im získať potrebné vedomosti a praktické skúsenosti.

Absolventi kurzu si osvoja základné znalosti v oblasti psychológie pomáhania a manažovania svojpomoci, naučia sa pripraviť a realizovať svojpomocné aktivity a budovať vlastné tímy pre prácu v teréne. Naučia sa pripravovať vlastné projekty a zručnosti ako spolupracovať s inými sektormi v regióne, s ostatnými organizáciami s cieľom zlepšiť postavenie ľudí s postihnutím.

Charakteristika projektu

Kurz je rozdelený do troch modulov, jeden modul trvá týždeň. Celkový rozsah hodín kurzu je 120 hodín, z toho 61,5 hodiny je teoretická časť a 58,5 je praktická časť. Školenie je akreditované Ministerstvom školstva SR, čo znamená, že na konci kurzu dostane účastník, ktorý splní podmienky kurzu, osvedčenie o jeho absolvovaní.

Kurz sa koná v bezbariérových priestoroch, pretože účastníkmi sú ľudia s telesným postihnutím. Účastníci tvoria „zmiešanú“ skupinu ľudí z rôznych občianskych združení, čo podporuje vzájomnú spoluprácu medzi nimi.

Z občianskeho združenia Organizácia muskulárnych dystrofikov v SR absolvujú kurz piati ľudia s postihnutím a ich osobní asistenti. Sú to dobrovoľníci, ktorí sa zúčastňujú na rôznych aktivitách nášho združenia a práve preto títo ľudia potrebujú pre svoje ďalšie pôsobenie podporu formou absolvovania tohto druhu kurzu.

Kurz **Škola pomoci** sa zameriava na dobrovoľníkov z okruhu ľudí s postihnutím, ktorí napriek svojmu postihnutiu dokážu aktívne pomáhať ďalším ľuďom s postihnutím, ktorí z rôznych dôvodov potrebujú podporu a poradenstvo. Organizovanie ľudí s postihnutím za účelom poskytovania profesionálnej pomoci je jednou zo základných podmienok vyrovnania sa so svojím zdravotným stavom a začlenenia sa do bežného života.

Aktivity ľudí s postihnutím je potrebné podporovať aj v jednotlivých regiónoch, aby tí, ktorí pomoc potrebujú, mali k pomoci blízko a aby poskytnutá pomoc bola profesionálna a účinná. Vzájomné poskytovanie poradenstva a pomoci PEER COUNSELING je jednou zo základných zásad Centier nezávislého života, podľa ktorých pracuje aj naše občianske združenie. Zásada PEER COUNSELING znamená, že práve ľudia s postihnutím pomáhajú a poskytujú poradenstvo podobne postihnutým ľuďom.

Absolventi kurzu budú pripravení v rámci svojho regiónu pracovať a rozvíjať aktivity nášho občianskeho združenia, čím sa zvýši dosah a adresnosť občianskeho združenia na jednotlivých členov.

II. KONFERENCIA O DOBROVOLNÍCTVE AKO ŽIVOTNOM ŠTÝLE „HODNOTA DOBROVOLNÍCKEJ PRÁCE“

Za OMD v SR som sa zúčastnila na Konferencii o dobrovoľníctve a jeho hodnote v spoločnosti. Konferencia sa konala 14. septembra 2004 v Trnave a zorganizovali ju Asociácia supervízorov a sociálnych poradcov (ASSP) spolu s Katedrou dobrovoľníctva Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity (FZSP TU). Záštitu nad ňou prevzal prof. MUDr. Vladimír Krčméry, DrSc., dekan Fakulty ZSP Trnavskej univerzity.

Kým prvý blok odborných prednášok v dopoludňajších hodinách bol v réžii FZSP TU a mal silný sociálno-psychologický podtón, druhý blok v popoludňajších hodinách bol v rukách ASSP. Odborné príspevky druhého bloku sa niesli skôr v praktickej rovine. Hostia z Čiech predstavili platnú právnu úpravu dobrovoľníctva (zákon o dobrovoľníckej službe) v ich štáte. Na Slovensku sa podobný právny predpis pripravuje v rámci Zákonníka neziskového práva. Úvahu o tejto právnej úprave dobrovoľníctva u nás dodal JUDr. Peter Handiak.

Prvý ročník Konferencie o dobrovoľníctve sa konal v minulom roku. Organizátori konferencie sa na záver lúčili so slovami nádeje, že na treťom ročníku Konferencie o dobrovoľníctve sa stretieme približne v rovnakom čase na budúci rok.

M. Duračinská

SILÁK BARBARIČ OVLÁDAL SVALY V PROSPECH ĽUDÍ SO SVALOVOU DYSTROFIOU

V Žiline na Mariánskom námestí sa 16. septembra konalo zaujímavé podujatie. Za OMD v SR sme sa na ňom zúčastnili Madunová, Blažek, Duračinská, Minárik a Majka Smolková spolu so svojimi asistentmi.

O čo vlastne v tento deň išlo, keď sme sa v peknom a zrekonštruovanom centre Žiliny v takom počte stretli? „Košický Herkules“, ako prezývajú Juraja Barbariča, sa v Žiline pokúsil o ďalší zápis do Guinnessovej knihy rekordov. Pán Barbarič sa v tento deň pokúsil pomocou „račne“ vyložiť 625 skrutiek o priemere 16 mm za rekordný čas menej ako 3 hodiny.

Počet 625 skrutiek si Juraj Barbarič nevybral bez dôvodu. Ako sa pri študovaní histórie Žiliny dozvedel, erb tohto mesta patrí k najstarším nielen na Slovensku. Mestský erb bol prvýkrát použitý na listine 8. marca 1379. Bolo to teda presne pred 625 rokmi. A nápad bol na svete.

Silák z Košíc pravidelne venuje svoje akcie tým, ktorí potrebujú pomoc. Tak to bolo aj 16. septembra v Žiline. **Juraj Barbarič sa rozhodol ovládať svoje svaly v prospech ľudí so svalovou dystrofiou, v prospech tých, ktorým svaly neslúžia, a výťažok z akcie venoval Organizácii muskulárnych dystrofikov v Slovenskej republike** na nákup nevyhnutných a životne dôležitých pomôcok (dýchacie prístroje, polohovacie postele, vozíky) pre takto chorých ľudí.

No a ako to celé dopadlo? Napriek tomu, že desať minút pred ubehnutím troch hodín to vyzeralo tak, že rekord nepadne a v publiku väčšina o úspechu začala pochybovať,



z Juraja Barbariča sa „vykľuť“ showman na pohľadanie. Tempo nenápadne zrýchľoval a napätie v publiku zvyšoval, keď pri poslednej skrutke mal minútu do konca tretej hodiny.

Presne 3 sekundy pred odbitím tretej hodiny pristúpil k „račni“ a pár ťahmi skrutku zlomil. Áno, rekord padol! Potom sa rozkrútilo kolo poskytovania rozhovorov novinárom a televíziám. Po chvíli si našiel čas a prišiel aj nás pozdraviť a pohostiť tortou. Počas krátkeho rozhovoru prisľúbil návštevu na celoslovenskom stretnutí členov vo Vyhniach, pretože sám je naklonený myšlienke o ďalšej vzájomnej spolupráci.

Počas celej akcie bola na viditeľnom mieste položená pokladnička. Istý čas chodili medzi ľuďmi v publiku i pomocníci z organizačného tímu Juraja Barbariča a do malých pokladničiek zbierali príspevky. V čase redakčnej uzávierky Ozveny sme ešte nevedeli konečnú sumu vyzbieraných peňazí. Dôležitejšou však bola myšlienka tejto akcie a jej prínos v šírení osvetu medzi širokou verejnosťou o tom, že existuje také vážne a neliečiteľné ochorenie ako svalová dystrofia a že tu žijú zdravotne postihnutí, ktorí potrebujú pomoc iných ľudí, nielen materiálnu, ale hlavne pomoc fyzickú a obyčajné ľudské porozumenie.

Týmto chceme vyjadriť naše úprimné a srdečné poďakovanie Jurajovi Barbaričovi za jeho myšlienku pomôcť ľuďom so svalovou dystrofiou a za jeho veľké srdce. Vďaka patrí aj manažérke pani Brezániovej a celému organizačnému tímu Juraja Barbariča a všetkým ľuďom, ktorí prispeli.

SPRÁVA ZO ZASADNUTIA VÝKONNÉHO VÝBORU NR OZP SR (14. 06. 2004 NA ŽABOTOVEJ UL. 2 V BRATISLAVE)

Prítomní: Mamojka, Vrábľová, Reháková, Benková, Krajčovič, Sýkora, Duračinská, Rovná

Národná rada organizácií zdravotne postihnutých má od piatka 11. júna 2004 vlastné priestory na Žabotovej ulici číslo 2. Ide o 3 miestnosti na prízemí o výmere asi 50 m², platí sa 4 000 Sk za m²/rok, t. j. ročne asi 200 000 Sk. Sú v nej zamestnaní štyria ľudia: Mgr. Rovná ako administratívny pracovník, Reháková ako projektový manažér, Ing. Vrábľová ako generálny sekretár a ekonóm na dohodu podľa potreby.

Na rok 2004 dostala NR OZP grant od MPSVaR vo výške 1 000 000 Sk. Cieľ projektu: informačno-osvetová kampaň o diskriminácii na Slovensku; v priebehu roka bude päť seminárov (pre osoby s telesným a mentálnym postihnutím, vnútornými ochoreniami, pre osoby nepočujúce a nevidiace). Na záver sa uskutoční jeden záverečný seminár

o pojme diskriminácia a jej definícia v podmienkach Slovenska. NR OZP môže prispieť na každý seminár sumou 50 000 Sk, vyžaduje sa teda finančná spoluúčasť zúčastnených a taktiež NR OZP sprostredkuje materiály a dokumenty z Európskej únie, podľa ktorých sa budú semináre viesť tak, aby bol zabezpečený jednotný priebeh všetkých seminárov.

Ďalšie informácie z rokovania:

- na rok 2004 dostala NR OZP od MPSVaR aj dotáciu na členský poplatok do Európskeho fóra zdravotného postihnutia (EDF);

- v súvislosti s voľbami do Európskeho parlamentu prítomní súhlasili s oslovením zvolených poslancov s návrhom na spoluprácu a návrhom na stretnutie;

- ďalej všetci odsúhlasili zaslanie blahoprajného listu odchádzajúcemu pánu prezidentovi Rudolfovi Schusterovi a novozvolenému pánu prezidentovi Ivanovi Gašparovičovi;

- v súvislosti s Koncepciou dlhodobej starostlivosti NR OZP vyzve MZ SR a MPSVaR o oficiálne stanovisko;

- NR OZP bude žiadať zrušenie uznesení vlády o prechode kompetencií ZP a trvať na pôvodnom legislatívnom zámere vypracovať tri samostatné zákony;

- NR OZP sa zapojila do 4 projektov, ktoré sú financované z prostriedkov EÚ a EDF (1. projekt: školenie v oblasti antidiskriminačného zákona, 2. projekt: šírenie princípov o rovnakom zaobchádzaní v oblasti zamestnávania, dostupnosti služieb a tovarov alebo dostupnosti prostredia, 3. projekt: Agenda 22, 4. projekt: monitoring podmienok života ľudí so zdravotným postihnutím);

- v nadväznosti na neustále ignorovanie požiadavky na zvolanie Rady vlády zo strany ministra Kaníka, NR OZP prijala uznesenie poslať odporúčanie členom Grémia o urýchlené zvolanie Rady vlády pre problémy občanov so zdravotným postihnutím (Rada vlády by sa mala pretransformovať na splnomocnenca vlády, takto môže pracovať efektívne);

- p. Sýkora bol NR OZP poverený zastupovať ju v Rade vlády pre mimovládne organizácie;

- p. Mendelová bola poverená za NR OZP spolupracovať s Dr. Vantuchom na PedF UK v rámci projektu EDF o celoživotnom vzdelávaní na Slovensku;

- NR OZP sa zaviazala pripomenovať súbor zákonov o zdravotnej starostlivosti.

Mária Duračinská

Tábor detí s rodičmi a osobnými asistentmi

od 25. 7. – 1. 8. 2004

Belušké Slatiny chata MAKYTA

Dlhé týždne práce na projekte vyústili konečne do čohosi konkrétneho a hmatateľného. Nadišiel deň, kedy sa na jednom mieste v Beluškých Slatinách v chate Makyta mali stretnúť deti s rodičmi a osobnými asistentmi. Navzájom sa nepoznali, okrem niektorých rodičov, preto na začiatku boli aj isté obavy, ako to celé dopadne.

Obavy sa rozplynuli hneď na začiatku, pretože tí, ktorí sa stretli počas tohto tábora

boli naladení na jednu a tú istú strunu a mali pred sebou jeden a ten istý cieľ: úspešný tábor.

Prvý večer – nedeľa – bol viac-menej zoznamovací, deťom sa predstavili asistenti a asistentky, animátor Janek a psychologička Gabika.

Pondelok sa už začal podľa plánu. Deti s osobnými asistentmi mali svoje aktivity a rodičia sa každý deň stretávali s Gabikou a tvorili svojpomocnú skupinu. Počas týchto sedení mali možnosť vyrozprávať sa zo svojich starostí, prijať veľa informácií, spoznať ďalších rodičov s podobnými starosťami a radosťami a dozvedieť sa viac o osobnej asistencii. Asistenti boli dokonalí, a preto rodičia poväčšine nerušene vychutnávali vzácne chvíle, kedy neboli zavalení starosťami. Napriek všeobecnému názoru, že nikto nepozná lepšie potreby dieťaťa ako rodič, všetci si statočne plnili svoje úlohy a čuduj sa svete, tábor dopadol výborne.

V pondelok sme účastníkov tábora navštívili aj my, zástupcovia OMD (Madunová, Duračinská, Kőböl a Blažek). Tešili sme sa na príležitosť osobne spoznať rodičov a deti, vidieť ako sa im darí. Prišli sme doobeda, rodičia práve pracovali s Gabikou v svojpomocnej skupine a deti boli zaujaté aktivitami s asistentmi, kreslili, objavovali okolie, tí menší sa nemohli odtrhnúť od kozičiek, ktoré sa pásli povyše chaty. Zišli sme sa na spoločnom obede a po ňom v spoločenskej miestnosti s rodičmi. Predstavili sme rodičom cieľ tábora, dotkli sme sa zdravotnej starostlivosti o deti s Duchennovou dystrofiou a prebrali sme rôzne témy a otázky, na ktoré potrebovali odpoveď. Bolo to príjemné posedenie a čas ubehol, ani sme sa nenazdali. Zrazu prišiel podvečer a nám sa vôbec nechcelo odísť. Stále bolo o čom rozprávať, príjemné posedenie pri drevených stolíkoch pred chatou sme nemali silu ukončiť, lúčili sme sa až pred ôsmou večer.

Utorok sa niesol z znamení boccie, pre mnohých neznámej hry, ale pre Stanka Minárika, nášho aktívneho člena z Považskej Bystrice láska na prvý pohľad a na celý život. Považoval za svoju povinnosť, aby túto hru predstavil aj chlapcom v tábore a vedel s istotou, čo to s nimi urobí. Decká boli nadšené a zdá sa, že sa črtá nová členská

základňa, veď Stanko boccii trénuje v Klube OMD. Po osvojení si základov a pravidiel hry sa mohol rozpútať turnaj, z ktorého víťazne vyšli: Branko Mackovič, Filip Antal a Miňo Majerčiak. Boccia sa hrala až do večera a do hry sa zapojili aj rodičia.

Streda bola cestovateľská, ráno prišiel autobus a nastalo nakladanie a vykladanie, vykladanie a nakladanie, jednoducho kolotoč... Cieľom boli Čičmany,



Rajecká Lesná, Rajecké Teplice a Manínska tiesňava. Všetky miesta boli zaujímavé. Čičmany dýchali atmosférou starých čias, ale žiť v takých domčekoch? Nič pre vozičkára! Rajecké Teplice sú pekné kúpeľné mestečko, malí chlapi sa odviezli na člnoch v jazierku, ostatní sa poprechádzali po okolí. Rajecká Lesná je známa Slovenským dreveným Betlehemom, ktorý je jedinečnou atrakciou, možno aj svetového charakteru. Na Manínsku tiesňavu všetci hľadeli z autobusu a deťom sa páčilo, že tie skaliská sú tak blízko okien, bolo to vzrušujúce. Konečná, vystupovať, opäť chata Makyta a milí chatári Vargoškovci, ktorí všetkých čakali s teplou večerou. Výlet bol zaťažkávajúcou skúškou pre asistentov a rodičov, ale aj pre deti; veď sa štyri razy vykladali a nakladali, a sedenie v autobuse nie je práve najpohodlnejšie, ale zážitok to bol par excellence. Z každého správneho výletu sa majú vrátiť unavení účastníci, nebolo to inak ani teraz, no napriek tomu deti po večeri vládali opäť hrať bocciu.

V tábore mala svoje miesto aj kultúra a tá prišla na rad vo štvrtok. Animátor Janek pripravil zdobenie kvetináčov farebnými servítkami. Obava, že väčších chlapcov to nebude baviť, sa rozplynula hneď na začiatku. Do práce sa s radosťou pustili aj deti, aj ich asistenti, ktorí im vďačne a šikovne pomáhali. Výsledok? Krásne farebné kvetináče, už len zasadiť kvietky. Alebo aspoň pažitku! A večer, hajde do kina! Kino ale prišlo za deťmi v podobe videokazety kresleného filmu *Hľadá sa Nemo*. Film sa všetkým páčil. Počas štvrtka a piatka sa rodičia, ale aj deti, mohli dať vymasírovať asistentovi a masérovi v jednej osobe Maťovi Minárikovi, ktorý ich boľavé chrbty a iné časti tela zobral do parády. Škoda, že si ho nemohli zobrať so sebou domov!

V piatok sa deti s asistentmi vybrali ako správni trampovia – alebo trampí? – slovom, vybrali sa do prírody variť kotlíkovú šošovicu. Na čele sprievodu Tomáš s veľkou varechou a za ním ostatná cháska. Po ceste dokonca objavili kameňolom, také masívne skalisko, mnohí také niečo videli prvýkrát v živote! A šošovica sa podarila, až na jednu maličkosť... Ak poznáte rozprávku Soľ nad zlato, viete, čo si zabudli vziať, áno, soľ. Asistenti statočne prekonali aj tento nedostatok a šošovicu papali aj bez nej, deti už také tolerantné neboli a radšej volili osvedčenú pochúťku: chlieb s lekvárom. Výlet bol časovo dlhší ako sa predpokladalo, a tak rodičia mali obavy, kam tie detiská vlastne išli a čo sa deje, keď sa nevracajú... Statočne vydržali a nešli deťom naproti. A tie sa zdravé a v dobrej nálade s asistentmi vrátili späť na „základňu“. Deň bol zakončený OBROVSKOU a krásnou vatrou, na ktorej asistenti, hlavne asistent Miško, pracovali viac dní. Vatra sa rozohorela





a bol na ňu niekoľko hodín úžasný pohľad, vytvorila krásnu atmosféru. Keď vatra trošku opadla, opäť nastúpili chatári Vargoškovci s prichystanými špekáčikmi a „hadmi“. Neveríte? Ak náhodou neviete, hady, to bolo také cesto, ktoré sa vyvalká na „hada“,



obtočí sa okolo palice a opeká na ohníku! Výborné! Pani chatárka miesila potom cesto pre veľký úspech každý deň.

V sobotu sa konala olympiáda. Otvoril ju sám Olymp – boh olympiády. Odetý v tradičnom odevu bohov, zostúpil priamo z výšin lesa. Deti, rodičia i asistenti súťažili až v siedmich disciplínach. Najväčší úspech malo fúkanie bublín z bublifuku za stanovenú



hranicu. Dieťa vyfúklo bublinu a rodič s asistentom ju mali odľúknuť za čiaru. Zažili si veľa „srandy“, ale najväčšia ich ešte len čakala. Po večeri začalo slávnostné vyhodnotenie olympiády, odovzdávanie medailí, a medailu dostal naozaj každý, aj chatári, aj pani prevádzkarka Betka. A potom? Tombola! A potom? No predsa diskotéka, roztočil to DJ Stano a ľudkovia, môžete ľutovať, že ste tam neboli. Chýr o „didžine“ sa doniesol aj ku skupinke dievčat, ktoré na ňu

bujaro vtrhli a veselili sa s deťmi. Nakoniec sa ukázalo, že to sa bežári asistenti, prezliekli za „ženské“... Boli to „kočky“ na pohľadanie! A aké tanečné kreácie predvádzali, istá Sama (alebo Samo?) prekonávala samú seba. Zábava trvala do neskorých nočných hodín, so svetelnými efektmi pomohli chlapi na „električákoch“ a že to teda frčalo, svedčia aj sťažnosti od istého chatára, ktorý nemal pochopenie pre tento druh zábavy. Škoda, že sa nepridal, bol by urobil lepšie.

Nedeľa už mala prichuť lúčenia, spoločný obed a návrat späť domov. Mnohým sťahovalo hrdlo, keď sa rozchádzali, ale sľúbili si, že o rok sa azda znovu stretnú a prežijú spolu zopár krásnych dní. Veríme, že áno.

Slovo na záver

Za úspechom tábora stojí veľa ľudí a ich nadšenie spôsobilo, že všetko dopadlo nad očakávanie. Patrili k nim aj asistenti, ktorí sa deťom venovali bez prestávky. Mnohí sa pýtali: kde ste ich zobrali?

Psychologička Gabika Svičková, ktorá odvážne vstúpila do tejto neprebádanej vody a mala odvahu hovoriť s rodičmi o ich starostiach a trápeniach, pretože verila, že si to

zaslúžia. Animátor Janek Gábriš, ktorý sa podujal pripraviť program na poslednú chvíľu a zastúpil tak len pár dní pred táborom nečakane „vypadnúť“ pôvodnú animátorku!

Stanko Míňarik, ktorý pomáhal ako vedel, pri programe, predstavil deťom bocciu a pripravil nezabudnuteľnú diskotéku.

Manželia Igor a Alenka Vargoškovci, zlatí ľudkovia, ktorí robili to, čo deťom, asistentom a rodičom na očiach videli. Ešte pred táborom debariérizovali dve kúpeľne a počas tábora boli výbornými hosťiteľmi, vytvorili naozaj príjemnú domácu atmosféru. Slávu chaty Makyta a ich pohostinstva budeme šíriť kamkoľvek sa pohneme! Nezabúdame ani na zásluhy pani prevádzkarky Betky Smatanovej, ktorá rada prispôsobila jedálňiček rôznym chutiám tak, aby boli všetci spokojní a nikto nehľadoval.

Dakujeme aj SAD-ke Ilava, ktorá nám zabezpečila autobus podľa náročných požiadaviek a milého pána šoféra k nemu.

Dakujeme aj za knižky, tie nám ako ceny do tomboly venovala majiteľka kníhkupectva Oľga, pani Alenka Jurčová z Považskej Bystrice.

Ešte raz vďaka!

Asistenti, ktorí pracovali v tábore:

Samo Ďurech z Bratislavy, Alexander Slámka a Zdenka Rusová z Nitry, Dominika Daňová z Trenčína, Kristína Blaščáková zo Spišskej Novej Vsi, Andrea Paulínyová z Rajca, Michal Sirvoň z Púchova, Filip Zeman z Bratislavy, Zuzana Zajacová z Trnavy, Martin Míňarik z Púchova a Róbert Imrišek zo Zbyňova.

Z počutého a videného si dovolila zapísať: Andrea Madunová

Tento projekt podporila



Vaše reakcie na tábor:

Milá OMD, na úvod Vás chcem srdečne pozdraviť. Cítim potrebu napísať, ako som prežila týždeň so synom Míňkom. Bol to jeden z našich najkrajších letných týždňov tohto roka. Nevedela som, že dokáže byť toľko lásky, porozumenia a chápania pohromade. Ja som to silne prežívala, bolo tam toľko spriaznených duší! Smiech a dobrá nálada nám nechýbali a viem, že nám bolo všetkým sýcele, začo sa chceme poďakovať OMD a všetkým dobrým ľuďom, ktorí sa o to zaslúžili. ĎAKUJEME.

Míňko a Ivana z L. M.

Andrejka, prajem pekné ráno a chcem Vám a celému výboru OMD aj touto cestou poďakovať za veľmi príjemne strávený tábor s deťmi a osobnými asistentmi v Belušských Slatinách. Bol to veľmi krásny týždeň pre mňa a hlavne pre môjho syna Jurka. Všetci boli úžasní; či už asistenti, animátor a v neposlednom rade Gabika

Svičková, ktorá mne, a verím, že aj iným rodičom, zabezpečovala príjemné posedenia a rozhovory o všetkom, čo nás trápi. Ešte raz veľké ĎAKUJEM a prajem všetkým veľa, veľa zdravia.

Ludmila Suchobová

Milí Ozvenáci!

Volám sa Martin. Mám 15 rokov a stal som sa členom OMD v tomto roku. Bol som vybraný, aby som sa spolu s maminou zúčastnil tábora v Belušských Slatinách.

Chcem sa touto cestou s vami podeliť o moje zážitky z tohoto pobytu. Do tábora som išiel s veľkým strachom a nevedel som si predstaviť, na čo mi bude asistent, keď mám maminu. Moje obavy boli zbytočné, stretli sme sa tam všetko skvelí ľudia. Našiel som si nových kamarátov (pozdravujem Miňa, Tomáška, Majka, Janka, Jurka, Filipka, Ivanka a Branka). Odkúšal som si, aké by to bolo s asistentom (pozdravujem Šaňa) a čo je hlavné, zistil som, že nie som sám so svalovým ochorením.

Prežil som krásnych sedem dní v peknej prírode s milými a obetavými ľuďmi. Mal som možnosť naučiť sa hrať bocciu, vďaka Stankovi Minárikovi, zasúť ažiť si v táborovej olympiáde a zatancovať si na diskotéke.

Ďakujem Gabike, že sa postarala o rodičov a nechala nás s asistentmi o samote (stále neviem o čom im rozprávala).

Srdečná vďaka vedeniu OMD zato, že som sa mohol zúčastniť tohoto tábora a teším sa na ďalšie stretnutie s vami.

S pozdravom

Maťo z Myjavy

Dovolenka v stane

Raz ma môj manžel zobral na romantický (chvalabohu) jednodňový výlet. Spať sme mali v stane, večer opekať špekáčiky a hľadiť na hviezdy... Hoci s obavami ako

prežijem noc v stane, ako vybavíme veci súvisiace s... no, keď sa mi bude chcieť ísť, viete kam... Jednoducho, nechala som sa „ukecať“ a nechcela som mu pokaziť radosť. Prežiť som prežila, ale potichu, len tak, sama pre seba som si povedala: nikdy viac!

Teraz som však pochopila, prečo sa hovorí: nikdy nehovor nikdy. Platí to aj v mojom prípade. Veď tohtoročnú dovolenku som prežila pri mori a pod stanom. Na radu môjho kolegu a kamaráta Tibora som sa odvážila na odvážnu cestu za dobrodružstvom. Cestovná kancelária FIFO ponúka destináciu Taliansko – Martinsicuro – Palmová Riviéra. Môžete ísť autobusom, my sme volili vlastné auto.



Kemp, ktorý sa volá Riva Nuova, sa rozprestiera priamo oproti pláži, stačí prejsť cez cestu a ste medzi slnečníkmi a hľadáte na more. V kempe sú rôzne možnosti ubytovania, od chatiek po privesy až po stany. My sme bývali v stane patriacom cestovnej kancelárii; pozostával z dvoch „spálni“, predsiene, k nemu sme „vyfasovali“ plastový stôl, plastové stoličky, plastovú tácku na jedlo, príbory, poháre a za poplatok slnečník. A teraz prídem k najpodstatnejšej informácii: v stane boli postele! Normálne postele, žiadne skladacie lôžko, ani strunová posteľ, nie, riadna postieľka, na ktorej sa dokonca výborne spalo, a to som, čo sa týka matracov, dosť náročná!

Pýtate sa, čo som robila, keď som potrebovala ísť, no, viete kam! V strede kempu je budova, z každej strany k nej vedú rampy, skladá sa z troch častí, je obkolesená krásnymi kvetmi, palmami, jednoducho, malá botanická záhrada. Nezainteresovaný by sa domnieval, že tam je veľvyslanectvo. V tej budove boli: sociálne zariadenia. Radosť chodiť, veď viete na čo... Pri vstupe vás oslepil lesk kachličiek, vôňa sprchových gélov a čistiacich prostriedkov, aj vo vnútri palma, neustála služba upratovačiek, ktoré od svitu do mrku umývali a umývali.

V mužskej aj ženskej časti bolo bezbariérové WC spolu so sprchovacím kútom. K dispozícii je aj sprchovacia stolička na kolieskach, aby sa vodičár nemusel sprchovať spolu so svojim vozikom.

Bola som taká uchvátená vysokou úrovňou sociálnych zariadení, že som sa zabudla odfotografovať pri mori, ale z „vécka“ mám asi tri fotografie... Viem, asi nie som normálna, ale nás Slovákov stále udivujú takéto „samozrejmosti“.

A teraz aj o inom. Mestečko Martinsicuro je ozaj malé. Ak by ste chceli ísť večer „korzovať“ po obchodoch, zistíte, že všetky tri sú zatvorené a vrátite sa späť do kempu. Máte ale možnosť chodiť, pardon, voziť sa na pekné prechádzky popri palmovom pobreží, prípadne vyraziť do susedného mestečka San Benedetto del Tronto, ktoré už viac dýcha turizmom a ruchom. Počas nášho pobytu sme si zaplatili výlet autobusom do Ríma, a tak sme aspoň pár hodín nasávali historickú atmosféru tohto večného mesta.

Odvážte sa aj Vy, verím, že neľutujete a napíšete nám svoje zážitky.

A. Madunová

Laura Tangorra

Iba jedna zátvorka

(Kniha o bolestnej skúsenosti, ktorá otvára perspektívy nádeje v šere, ktorá je medzi snom a prebudením.)

V ten večer som sa nedokázala sústrediť na to, čo som čítala. Môj pohľad neustále sklzával na ľavú ruku, v ktorej som držala knihu. Zdalo sa mi, že palec, ktorý – samovoľne bez môjho príkazu – poskakoval po liste knihy, chcel tými pohybmi upútať moju pozornosť. Je to únava, pomyslela som si.

Ruka však postupne začala chudnúť a strácať silu. Nutne nasledoval jeden rok návštev u lekárov, vyšetrení, kontrol, aby nakoniec neurológ stanovil svoju diagnózu: stres. Časom sa malo všetko upraviť.

Naozaj sa zdalo, že situácia sa pomaličky vylepšuje.

Bola som v druhom mesiaci tehotenstva, keď som sa z rozvážnosti rozhodla podrobiť „entému“ vyšetreniu. Iba vtedy som pochopila, že ide o SLA (amyotrofickú laterálnu sklerózu).

Moje neuróny odumierali, a predsa sa vo mne rodil nový život. Moje dieťa sa bude učiť chodiť, rozprávať a používať svoje ruky práve vtedy, keď ja budem strácať tieto schopnosti.

Moja myseľ neprestávala lietat' a ani moje srdce neprestávalo milovať všetko, o čo ma práve okrádalo moje ochorenie, pretože keď sa vlastný život stráca medzi prstami, nič z toho, čo máme, nezdá sa nepodstatné, všetko nadobúda väčšiu hodnotu.

Cítila som, že vo mne je niečo silnejšie ako strach. Chcela som pochopiť, čo to je, a v mysli sa mi tiesnili obrazy, osoby a pocity, ktoré som nedokázala vyrozprávať, ale ktoré som si chcela uchovať v pamäti.

Rozhodla som sa teda písať.

Myslím, že som začala písať iba pre seba, pre svoju potrebu. Bola to nevyhnutná potreba urobiť poriadok vo svojich myšlienkach, a papier je výborný poslucháč pre toho, kto nemôže rozprávať.

Tieto stránky vypovedajú príbeh, akých je veľa, o jednom normálnom živote, ktorý pri stretnutí s ochorením sa zapája novým svetlom, novými reflexmi. Je to čudné, niekedy svetlo náhle zhasne a človek si všimne, že oči vidia viac ako predtým.

Podeliť sa s vami o svoje myšlienky je tak trochu ako požičať vám na chvíľu svoje oči, aby som dala nový zmysel každému prežitému okamihu.

Priznám sa, že nie som človek príliš oddaný čítaniu, ale keď sa zahĺbim do nejakej knihy, tak od nej očakávam, že mi odovzdá vzrušenie, že mi zanechá nejaké obrazy, ktoré si pripomeniem a myšlienky, o ktorých budem premýšľať. Preto by som bola rada, keby som mohla zanechať svetlý kruh pozitívnych emócií tým, čo ma budú čítať.

Neskrývam, že som pri ukladaní svojich spomienok aj plakala, aj sa smiala, ale hlas, ktorý nikdy nemlčal, bol hlas nádeje. On mi diktoval slová.

Teraz, keď sa tam vidím vytlačená a zviazaná, takmer mi to naháňa strach, pretože to, čo držíte v rukách, nie je iba papier: som to ja. Ale v skutočnosti som šťastná, pretože bolesť uzatvorená do seba nemá zmysel, iba keď sa o ňu podelíme, môže nadobudnúť význam.

Keď sme vyšli z ordinácie, kráčali sme stromoradiem nemocnice smerom k východu neschopní zastaviť vystrašené myšlienky, ktoré boli ako lístie vydané napospas vetru. To, čo sme sa dozvedeli, bolo bolestné ako kamene hodené do tváre, ktorým sa nedá vyhnúť. Nedokázala som pochopiť, že je to skutočnosť a nie sen. Nestávali sa tieto veci iba druhým?

V jednom som si bola istá: nedovolím nikomu, aby urobil niečo zlé nášmu dieťaťku. Neprekázalo mi, že by tehotenstvo urýchlilo priebeh ochorenia, ani vedomie, že by som sa nemusela prebudiť po pôrode. Boli to iba riziká, nie istota. Naopak, istota bolo moje dieťa a jeho život nemal menšiu cenu ako môj.

Žiadna matka na svete, keď zbadá svoje dieťa, ako sa vrhá doprostred rušnej cesty, nezostane stáť na chodníku a uvažovať či je vhodné riskovať vlastný život, aby zachránila dieťa. Aj u mňa to bolo tak, ibaže moje dieťa bolo ešte maličké ako semenko jablka. Ale aký zázrak môže urobiť semenko, ak mu doprajeme čas!

Určite nie je ľahké sprevádzať dieťa po tej dobrodružnej ceste, ktorou je život. Držíme ho za ruku od okamihu, kedy sme sa tomu bezbrannému drobčekovi po prvýkrát pozreli do očí až kým sa stane dospelým, schopným samostatne a zodpovedne sa rozhodovať.

Je to ako púšťanie papierového šarkana: na začiatku treba silno bežať a pevne ho držať čo najvyššie, kým ho vzduch nezačne dvíhať. Iba vtedy sa môže pustiť z ruky, ale dôležité je bežať ďalej, držiak ho na krátkej niti. Toto je najťažšia a najnamáhavejšia okamih a zároveň rozhodujúci pre vydarený vzlet. Keď šarkan nadobudne výšku, môže sa veriť sile vetra, aby ho unášal. Teraz už nie je potrebné s ním bežať, stačí pomaličky popúšťať niť a dbať na to, aby nestratil výšku. Šarkan pôjde stále vyššie a vyššie a my s nosom hore môžeme ho obdivovať ako sa leskne na slnku.

Drží ho neviditeľná niť a po tejto niti prúdi pravá láska, ktorá sa nepreruší, láska, ktorá dáva život a nikdy neopustí.

L'Agenda číslo 115

Preložila: Lýdia Lazoríková

Kniha "Solo una parentesi" sa môže objednať na e-mail: lauratangorra@tiscali.it

cena: 10 Euro + poštovné

Spomienky z detstva alias darček za „milión dvesto“

„Oskar, – vraví elegantná dáma v stredných rokoch svojmu manželovi, – pripomínam ti, že o mesiac mám narodeniny... Dobre vieš, ja nie som náročná, ale mala by som jedno pranie: prosím si „neobyčajný“ darček... Taký, ktorým tí „snobi“ z práce a od susedov nebudú môcť opovrhnuť. Ja nepotrebujem dôkazy tvojej lásky, viem, že ma máš rád, cítim to. Ale nechcem, aby si zo mňa opäť niekto uťahoval... Želám si iba jedno; aby kolegovia a susedia zmlkli.“

Oskar sa na chvíľu zamyslel a potom uznal, že Irma má pravdu. Nech robia, čo robia, vždy ich potupia... Na názory takých „obmedzene zmysľajúcich“ ľudí on nedá, ale manželka, tá to ťažko znáša.

Keby mal deň 48 hodín aj tak by mal Oskar čo robiť, taký je zaneprázdnený. V práci všetko čaká len na neho. Samá lopota, a tak nečudo, že zabudol na manželkinu prosbu. A dni sa míňali rýchlo, jeden po druhom. Až prišiel deň s veľkým „D“, deň narodenín, čo si Oskar uvedomil až vtedy, keď namiesto raňajok mal na stole odkaz od manželky, že išla ku kaderníkovi, nech počká na pomocníčku, ktorá dá do poriadku byt a postará sa o všetko ostatné, a aby prevzal kvety a...

V práci ho čakalo, ako obyčajne, opäť veľa vybavovania. Uvoľnil sa až cez obed, až teraz mal čas, a v reštaurácii porozmýšľal nad tým, čo „neobyčajné“ by vedel manželke kúpiť. Jeho mysl'ou preleteli všetky možné darčeky, od starožitností po klenoty až k automobilu, ale ani jeden z nich nebol „unikátny“! A tak čo mohol Oskar robiť ako čakať na nejaký „zázrak“!

Vracajúc sa do kancelárie zbadal postaršiu ženu v čiernom, stála na rohu ulice, opierala sa o palicu a v ruke držala papier s nápisom: „Prosím o milodar pre Sirotinec sv. Kláry. Ďakujem! Pán Boh zaplať!“ Oskar nevedel či ju vidí prvýkrát alebo tu stojí deň čo deň; že by si ju doteraz nevšimol?! Automaticky siahol do vrečka, vybral dve stovky

a dal ich žene. Už aj chcel pokračovať v ceste, ale žena ho zadržala a niečo mu podstrčila. On si balíček nevdojak vzal, veď myšlienkami už bol opäť pri povinnostiach. Až v kancelárii si uvedomil, že niečo zviaza v ruke a so zvedavosťou si balík rozbalil. V papieri bola zabalená jedna bielulinka a veľmi pekná háčkovaná dečka.

Spoznal, že je to ručná práca, lebo aj jeho stará mať si obyčajne po večeroch háčkováním krátila dlhú chvíľu. Áno, on sa hojdal na verande, babička háčkovala a dedko, ten figliar, im rozprával veselé zážitky zo života. Smiechu bolo na celú ulicu a či boli pravdivé všetky jeho reči alebo si ich len vymyslel, o to sa vôbec nestarali, to nebolo podstatné. Boli spolu a bolo im dobre, a to bolo to hlavné. Oskar si spomenul aj na chutné koláče, ktoré vedela upiecť len jeho babička, ale aj na veselé rybačky strávené s dedkom. Lebo kým babička raz týždenne zašla do spolku variť a rozdávať jedlo chudobným, oni mali voľno a mohli si zarybáriť. Obyčajne s malým úspechom, čo sa týkalo rýb, ale vždy s veselou myslou. Boli to najkrajšie chvíle jeho detstva, nezabudnuteľné prázdniny! Do očí sa mu pri tejto spomienke nahrnuli slzy a zo srdca vzklíčila smelá myšlienka, a hneď aj rozhodlanie.

„Andrea, prosím, – zvolal na sekretárku, – ihneď prídte, dnes na nás čaká ešte veľa práce!“

Najprv dal objednať dve kytice chryzantém, cestou z práce sa ešte zastaví v cintoríne, už tam nebol vyše roka. Potom si dal zavolať ženu v čiernom z ulice, ktorá práve odtiaľ odchádzala. Zarazenej mniške dal nasledovný návrh: dá jej k tým dvesto korunám ešte rovný milión, ak sa dnes večer, spolu s deťmi zo sirotinca, zúčastní na oslave, ktorú usporiadajú pri príležitosti manželkiných narodenín.

Slnko zapadlo a bol príjemný letný večer. V záhrade boli vkusne prestreté stoly, preplnené najvyberanejšími a najchutnejšími jedlami, hudba tíško hrala a kvetín bolo neúrekom, aj hostia pomaly prichádzali. Keď sa už zdalo, že nik nechýba, hostiteľ sa postavil, zaželel manželke všetko dobré, podal jej háčkovanú dečku a povedal: „Milí priatelia, tento jednoduchý darček ma stál milión a dvesto korun, ale som rád, že som ho kúpil svojej manželke. Dlhé roky nás trápilo, že nemáme deti a teraz ich máme 27“. Vtom vošli tri rehoľné sestry s hľbou detí rôzneho veku, a hneď bolo veselo a džavotu na celú ulicu...

Irma sa na chvíľu zarazila, potom jej oči zaliali slzy, a plakala od šťastia a dojatia.



Vždy túžila mať deti, ale Pán im až dodnes nedoprial rodinu, ale teraz... Milujúci manžel jej splnil ten najtajnejší sen. Dostala „unikátny“ darček na celý život, lebo hneď si zaumienila, že Sirotinec sv. Kláry bude mať pod patronátom, a kým žije, deťom v ňom nič nebude chýbať!

Veronika Shamová

Fejtón

LIST PREMIÉROVI

Vážený pán priemer, prepáčte, premiér!

Na úvod Vám odovzdávam pozdrav od všetkých mojich kamarátov z dediny. Keďže nepíšete Vy nám, píšeme my Vám. Chceli by sme Vám oznámiť, že referendum sme ignorovali tak, ako ste nám prikázali. Potom sme síce ľutovali, lebo kamarát Laco, ktorý sa na ňom zúčastnil, vravel, že tam podávali zadarmo víno, ale aspoň sme Vám zostali verní. Lebo veru, máme za čo.

Ste človek na svojom mieste. Laco síce hovorí, že bicyklovanie a maratón Vám idú lepšie, ale toho my nepočúvame, lebo on je veľmi vzdelaný intelektuál, má až osem ľudových. Nevieme, čo má stále proti Vám. Vôbec nepatrí do našej skupinky. Stále mu vravíme, že predsa volebný program ste splnili do poslednej bodky, no on, vraj ste splnili iba tú bodku.

Veď napríklad, platy. Sľúbili ste ich zdvojnásobiť. Splnili ste. Laco síce vraví, že sa zdvojnásobili iba platy vlády a poslancov a že nám sa síce zdvojnásobili, ale len životné náklady. Ale ako som už povedal, je to stratená existencia.

Školstvo. Tá úroveň, tie múdre deti! Človek až žasne, ako sa zlepšila kvalita vzdelávania. V zime môžu mať školy pokojne uhoľné prázdniny, a vôbec im to nebude chýbať, všetko dobehnú v skrátenom termíne. Šetríte energiu i platy učiteľov. Laco síce vraví, že takýmto spôsobom budeme môcť v Erópskej únii robiť tak akurát pomocné práce, alebo šliapať chodníky, ale viete, Laco! Stále melie čosi o úniku mozgov, najviac vraj je to badať v parlamente, ale vraj najhoršie je to, že mozgy tu unikajú, len ich majitelia ostávajú na svojich miestach. Už sme ho za tieto provokatívne reči aj zbili, nebojte sa, pán prie... premiér, my stále stojíme pri Vás.

Sľúbili ste postaviť byty. A prosím Vás, načo? Veď predsa nebudete stavať králikárne, keď všade naokolo rastú desaťmiliónové vily? Aj na tomto vidno, ako sme pokročili v kultúre bývania. No, samozrejme, zase ten Laco. Nedá pokoj a mýli ma. Hudie voľačo o tom, aby som si aj ja, keď som taký múdry, dal postaviť vilu. Neviem načo. Veď bývam zadarmo! Taký luxus si nemôže dovoliť hocikto. V oáze ticha, zelene, to je sen mnohých z tej betonovej džungle. A toľko miest je tu ešte neobsadených, hneď vedľa môjho spacáka. Laco, už prosím ťa, čuš a nemýľ ma! Sme Vám neskonale vďační, že pokiaľ množstvo ľudí malo v lete problémy s horúčavami, my sme to ani nespoznali. Jediným malíčkym nedostatkom bola pouličná



lampa, ale už sme si zvykli zaspávať pri jej svetle.

Na záver by som sa rád poďakoval za to, ako ste svojimi rozhodnutiami pozdvihli u nás kultúru stravovania. Kým predtým sme sa nezdravo prejedali, teraz je náš jedálniček veľmi racionálny a z vlastnej skúsenosti môžem povedať, že nášmu organizmu veľmi prospieva šetriaca diéta. Ten rebelant Laco vraví, že si nevie spomenúť, ako chutí chlieb s maslom, hlupáčik, asi nevie, že nadváha skracuje život. Ale ja vravím, že Vy máte predsa oveľa ťažší údel, keď musíte na recepciách neustále zvädzať vnútorný boj sám so sebou a odolávať prehnutým stolom. O čo to my máme jednoduchšie.

Laco hovorí, že sa mu nepáči, že stále s niekým bojujete, nuž ale či ja mám jednoduchšiu pozíciu, keď musím mať pri sebe tohto inteligenta? Sme s Vami, nedajte sa, nebojte sa neprajníkov, všetci Vám držíme palce a sľubujeme, že Vás budeme voliť aj nabudúce, ak sa, pravda, budúcich volieb dožijeme.

S oddanou láskou Vás pozdravuje Váš volič Volko Koloman z Vlkanovej

Malé zamyslenie...

AJ PADNÚŤ TREBA VEDIETĚ

Najhoršie je padnúť pri krčme. Pri krčme Vás nedvíhajú, tam je to normálne. Tam ležíte, pokiaľ máte vedomie. Keď oň prídete, ležíte len tak, bez vedomia. Vždy však niekoho napadne, že by ste mohli mať vo vrecku nejaké peniaze, tak Vás prehmatáva. Keď nenájde ani cestovné lístky, nakrátko postačí aj ZĚP-ko. A potom si pán lupič začne

pýtať PIN-kód k bankomatovej karte, tým Vás preberie, zdvihne a odnesie k najbližšiemu bankomatu. Tam Vás pustí, lebo zistí, že ste v minuse. Ale to ste už v meste. Tam to žije. Zase sa na Vás nalepí „sociálna pracovníčka“, začne Vás ohmatávať, mysliac si: muž stojací pri bankomate je tam kvôli peniazom. Samozrejme, že znova spadnete, baba na Vás. Tu v úlohe sanitárov vystupujú mestskí policajti, baba uteká, kadiaľ ju „štekle“ ženú a Vás zbrojnoši oberajú o jednomesačný príspevok na opotrebovanie šatstva. Vraj pohoršujete bezbranné ženy postávajúce na obrubníkoch. Naozaj je najhoršie padnúť pri krčme...



Vítame každú iniciatívu na kompenzáciu...

JB

Zastaví policajt vodiča, priloží mu k ústam balónik a dôrazne zavelí:

- Dýchnite!
- Ani ma nenapadne! - odmieta vodič.
- Dýchnite! Lebo ak do toho dýchnem ja, tak vám vezmú na dva roky vodičák.

Deťský kútik Danky Drobčovej

Ahoj kamoši,

prázdniny sú už za nami. Určite ste ich mali plné zážitkov a našli ste si veľa nových priateľov a zažili veľa zábavy. Ale nebuďte smutní **MUSKULÁČIK** sa už nevedel dočkať a opäť Vám pripravil nejaké hádanky a doplňovačky.



MUSKULÁČIKOV FÓR:

Ako sa budú volať Spice Girls po päťdesiatke? Old Spice.

MUSKULÁČIKOVA TAJNIČKA A HLAVOLAMY:

1. Kamaráti, pod súčtami sa skrývajú písmenká. Spočítajte ich a doplňte do tajničky.

30	100	80	1		50	99	50	200	30	90	59	9		

7	15	30	9	44	15	31		50	200	30	90	38	2	

Z 35+15=

Ý 50 19 =

O 20+10=

Š 4+3=

Ĥ 99 98=

S 40+4=

V 100+100=

I 50+9 =

N 80+10=

C 1+1=

A 100-1=

K 7+8=

P 50+50=

E 40-2 =

Ä 100-20=

L 5+4 =

2. Doplňte správne chýbajúce písmeno. Ale trochu vám pomôžem. Vo všetkých slovách chýba rovnaké písmeno.

- **O L O** -
 - **O Š Í** -
 - **E S** -
 - **U - U Č - A**
 - **LO B Ů** -
 - **RO - OD Í L**

3. Teraz KVÍZ. Muskuláčik sa rozhodol, že Vás trochu preskúša z histórie:

1. Kedy vznikla Samova Ríša?
2. Kedy zomrel legendárny kráľ Svätopluk?
3. Kedy zomrel kráľ Matej Korvín?
4. Kto bol Milan Rastislav Štefánik?
5. Kedy prišli vierozvestcovia Konštantín a Metod na územie dnešného Slovenska?
6. Ako sa nazýva hlavné mesto Slovenskej republiky?
7. Kde je sídlo prezidenta?

Na správne odpovede čaká Váš kamarát MUSKULÁČIK na adrese:

"Detský kútik"
OMD v SR
Banšelova 4
821 04 Bratislava

pripravil: kamoš Muskuláčik

Ja, malá húsenica Bereniké...

Ťažký bol život takej húsenice, ako som bola ja, veru ťažký! Neustále som bola hladná. Koľko hodín trval deň, toľko hodín som len jedla a na nič iné som nemala potom čas. Bolo to naozaj ťažké, stále len hľadať a hľadať si niečo pod zub a neustále prežívať.

Raz, keď som namáhavo vystupovala po stonke rastlinky, čo nezbadali moje bystré oči? Nuž, predstavte si, že som sa v jednej malej kaluži uvidela. To bol ozajstný „šok“!

„Ako môžem byť taká nepekná?“ preblyso mi hlavou. Nestačilo že som bola škaredá, ale ešte aj tlstá, nuž čo? Asi taký je život všetkých húseníc, pomyslela som si.

Ale pritom vo sne... áno, po nociach sa mi sníval stále ten istý sen... Snívalo sa mi o tom, že lietam, presne tak! Letím z jednej rastlinky na druhú, z jedného kvietka na druhý, všetky ponavštevujem, a že som ten najkrajší motýľ v širom okolí. Takto to trvalo mnoho, mnoho nocí...

Až jedného dňa som pocítila vo svojom vnútri, že to takto nemôže ísť ďalej. Cítila som sa veľmi unavená, oči sa mi zavierali už nielen v noci, ale aj cez pekný, slnečný a teplý deň.

„Čo sa to so mnou asi deje?“ kládla som si otázku. „Nebodaj som chorá, či čo?!“ Nuž, a keď to už ďalej ináč nejde, musím s tým niečo urobiť! Keď spať, tak spať! A tak som si našla dobré miestečko a pomaly som sa zakuklila. Uložila som sa na veľmi dlhý spánok...

A dnes som sa konečne prebudila, cítim sa svieža, akoby znovuzrodená! Pomaly vylietam z kukly... zohrievam sa v teplých lúčoch vychádzajúceho slniečka.

„Som akási iná! Cítim to! Čo to asi zasa bude, nejaké nové prevrpenie?“

Áno, prevrpenie, a ešte aké veľké, môj sen sa stal skutočnosťou... predstavte si moju radosť, mne narástli... veď, ja mám ozajstné krídla! Síce sú ešte vždy akoby mokré, ale ak sa usušia, určite budem môcť lietať! Ja budem lietať!!! Budem ten najšťastnejší a najkrajší motýlik v širokom okolí! A zaletím ku každej rastlinke a všetkým poviem, že som bola húsenica a teraz som motýlik!

Srdiečko mi ide vyskočiť, tak silno bije... napätie vzrastá, vystieram svoje krídelká a letím, letím... A možno raz zaletím až k vám, aby ste videli, ako som sa zmenila a aké mám krásne pestrofarebné a silné krídelká...

Raz aj k vám určite zaletí „motýlik“ *Bereniké*.



MINIKURZ ŠACHOVEJ HRY - *chcete vedieť hrať šach?*

Z TECHNICKÝCH VÝRAZOV

VÝMENA – vzájomné branie kameňov rovnakej hodnoty na tom istom poli;
 KVALITA – rozdiel medzi hodnotou veže a strelca alebo jazdca; VIDLIČKA – dvojitý úder pešiakom; DOUBLE (vyslov dabl) – súčasné napadnutie dvoch kameňov jazdcom;
 TEMPO – základný časový prvok šachovej hry zodpovedajúci jednému ťahu;
 STRATÉGIA – súhrn zásad, ktorými sa súper riadia pri vedení partie; TAKTIKA – prostriedky na uskutočňovanie strategického plánu; MANÉVER – séria ťahov sledujúcich dosiahnutie strategického alebo taktického cieľa; KOMBINÁCIA – prekvapujúci manéver, ktorý napriek tomu, že je v rozpore s niektorými strategickými zásadami, vedie k výhodnému postaveniu; POINTA – rozhodujúci ťah kombinácie;
 HROZBA – možný ťah alebo manéver, ktorý by viedol k výhode, keby súper nebol na ťahu; OBEŤ – úmyselné odovzdanie kameňa zadarmo alebo za menej hodnotný kameň; VARIANT – séria ťahov charakterizovaných spoločnou myšlienkou;
 ANALÝZA – preskúmanie možností obsiahnutých v danom postavení; PROTIHRA – akcia brániace sa hráča spojená s možnosťou získať iniciatívu; SÚHRA – účelné spolupôsobenie kameňov; SLABINA – nedostatočne kryté kamene, polia alebo línie;
 BRANIE MIMOCHODOM – branie pešiaka, ktorý ťahal o dve polia (len zo základného postavenia) v bezprostredne nasledujúcom ťahu pešiakom tak, akoby ťahal iba o jedno pole; SKRÁTENÁ NOTÁCIA – notácia, ktorá sa odlišuje od úplnej notácie tým, že sa nezaznamenáva opúšťané pole ťahu, napr. 7. Je5. Pri braní pešiakom sa uvádza aj stĺpec opúšťaného poľa, napr. 10. dxe4. Ak na určité pole môžu ťahať dve rovnaké figúry,

zaznamená sa aj stĺpec alebo rad opúšťaného poľa, napr. 11. Vad1 alebo 11. J2f4.

MINIATÚRNE PARTIE SKRÁTENOU NOTÁCIOU

Partia č. 1: **1. e4 c6 2. Jc3 d5 3. Jf3 dxe4 4. Jxe4 Jf6 5. De2 Jbd7?? 6. Jd6 mat.** Náhla matová katastrofa vznikla hrubou chybou z nepozornosti. Akýmkoľvek iným ťahom, najlepšie 5. - e6, by sa jej čierny vyhol.

Partia č. 2: **1. d4 b6 2. e4 Sb7 3. Sd3 f5?** (myslí len o jeden ťah dopredu) **4. exf5! Sxg2** (to mal čierny na myslí) **5. Dh5+ g6 6. fxg6 Jf6 7. gxh7+!** (odťažný šach) **Jxh5 8. Sg6 mat.** Čierny chcel získať vežu a stratil kráľa. Biely by po správnom ťahu čierneho 6. - Sg7 sotva vyhral, lebo mu nevyjde matová kombinácia.

Partia č. 3: **1. d4 f5 2. Sg5 h6 3. Sh4 g5 4. Sg3 f4** (strelec je dobytý, ale ...) **5. e3 h5** (hrozil 6. Dh5 mat) **6. Sd3 Vh6** (pokus o krytie hrozby 7. Sg6 mat) **7. Dxx5!! Vxx5 8. Sg6 mat.** Pokus o dobytie streльца jeho zatlačením na pole g3 sa nedá previesť. Čierny mal v druhom ťahu hrať Jf6.

Partia č. 4: **1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 a6 4. Sa4 d6 5. Jc3 Sg7 6. Jd5 Jge7? 7. c3 b5 8. Sb3 Ja5 9. Jxe5! Sxd1** (po 9. Jxb3 príde 10. Jxg4 Jxa1 11. Jf6+ Sxf6 12. Jxf6 mat) **10. Jf6+! gxf6 11. Sxf7 mat.** Čierny získal dámu, ale prehral partiu.

Partia č. 5: **1. e4 Jf6 2. e5 Jd5 3. c4 Jf4? 4. d4 Jg6 5. h4 h5** (Čierny chce zamedziť ďalší postup pešiaka, no utvára len ďalšiu slabinu vo svojom tábore) **6. Se2 e6 7. Sxx5 Jxx4 8. Dg4 Jf5** (napadnutého jazdca nemôže kryť 8. Se7 pre 9. Dxx7, preto ho dal na pole f5 a počítal so zaujímavou kombináciou 9. Sxf7+ Kxf7 10. Vxx8 Sb4+, pričom by udržal prevahu figúry, lenže biely má inú možnosť) **9. Dg6!** (hrozí mat na f7 alebo po bráni dámy 9. fxg6 10. Sxx6+ Ke7 11. Sg5 mat) **9. De7 10. Sg5 fxg6 11. Sxx6+ Kd8 12. Vxx8 Dxx5 13. Vxx8+ Ke7 14. Ve8 mat.** Partiu rozhodla dobrá súhra figúr bieleho, najmä vzorná spolupráca oboch strelcov.

SPRÁVNE OTVORENIE PARTIE JE DÔLEŽITÉ

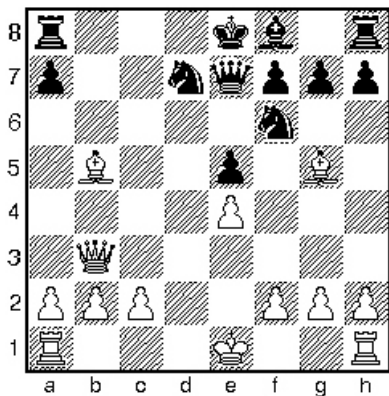
Všetky miniatúrne partie boli prehraté už v otvorení. Šachová partia sa totiž skladá z otvorenia (pokiaľ sa všetky figúry zapoja do hry), zo strednej hry (manévrovanie s figúrami a ich výmeny, postupy pešiakov) a z koncovej hry (na šachovnici je už málo kameňov). Miniatúrne partie nám ukázali, koľko nebezpečia sa skrýva hneď v počiatočnom postavení a aké osudné následky majú chyby, ktorých sa na začiatku môžeme dopustiť. Pre konečný výsledok šachovej partie je veľmi dôležité jej správne otvorenie. Nepozornosť alebo nesprávny začiatok môže mať katastrofálne následky, ak protihráč vie chyby správne využiť. V skrátenej znení uvádzame cvičnú partiu zo staršej knihy *Základy praktického šachu* od šachového majstra Ľudovíta Potúčka.

Biely: **Paul Morphy**, geniálny americký majster

Čierny: **Gróf Carl Isourad** s konzultantom Duquem Brunswickom

(partia sa hrala v roku 1858 v Paríži)

1. e4 Biely otvára dráhu strelcovi a pokúša sa získať prevahu v prostriedku šachovnice. Čierny odpovedá analogicky. **1. e5** Biely privádza do hry silnú figúru. **2.**



Jf3 Čierny hral **2. d6**, čím si kryje napadnutého pešiaka. **3. d4!** Najúčinnnejšie pokračovanie, útočí na pešiaka e5 a získava prevahu v strede šachovnice. **3. Sg4** Nepriamo kryje pešiaka väzbou dámy na poli d1. **4. dxe5!** Silný úder, poučne ukazuje, že už v otvorení môže prísť k prekvapujúcim obratom **4. Sxf3** **5. Dxf3** Branie dámou je samozrejmé, keďže nie je vhodné hneď na začiatku zdvojsť pešiakov prípadným gxf3. Čierny vyrovnal dočasný materiálny zisk bieloho ťahom **5. dxe5** Biely pod hrozbou matu privádza do hry novú figúru **6. Sc4** s hrozbou 7. Dxf7 mat. Čierny opäť kryje hrozbu nepriamo tým, že tiež privádza do hry novú figúru **6. Jf6**, čím prerušuje

pôsobenie bielej dámy na pole f7. **7. Db3!** Zásadne sa nemá na začiatku hry ťahať jednou figúrou dvakrát, lebo je to strata tempa. V našej partii je to však najsilnejšie pokračovanie! Biely hrozí znova matom 8. Sxf7+ Kd7 9. De6 mat a súčasne napáda pešiaka b7. **7. De7** Keď už jedného z pešiakov musí stratiť, bráni sa proti väčšej hrozbe. Aby biely znemožnil zjednodušenie hry, hral **8. Jc3** Dnešný moderný hráč by takto nepokračoval, pretože ťahom 8. Sxf7! možno odlákať čiernu dámu z diagonály e7-b4 a po skoro vynútenom 8. Dxf7 9. Dxb7 by nebolo možné chrániť vežu a8. Biely by získal ku dvom pešiakom kvalitu, čo by stačilo na pohodlnú výhru. Čierny hrá **8. c6** a chráni si pešiaka b7 dámou z e7. Že je to nevýhodné, ukáže drastické pokračovanie partie. **9. Sg5!** Silný ťah. Strelce ide s tempom do hry, lebo pútanie čierneho jazdca znamená ďalšie neprijemnosti. Čierny sa pokúsi o násilné riešenie, ktoré však biely pohotovo vyvráti. **9. b5** Diagonálny tlak bielych figúr je pre čierneho neprijemný, snaží sa odohnať strelca z poľa c4, aby po jeho ústupe mohol vyvinúť jazdca b8. Biely sa ale vo svojom útoku nedá zadržat'. **10. Jxb5!** Pre začiatočníka prekvapujúca, pre skúsenejšieho hráča samozrejme obeť. Po prijatí obete (čierny ju musí prijať, ak nechce skoro prehrať alebo stratiť ďalší materiál) sa strhne ozajstná búrka! **10. cxb5** **11. Sxb5+** **Jbd7** (viď diagram) **12. 0-0-0!** Rošáda je súčasne premiestnenie kráľa a veže z ich základných polí tak, že kráľ sa premiestni o dve polia napravo alebo naľavo a veža, ku ktorej sa priblíži, postaví sa na pole medzi základným a novým polom kráľa. V našom prípade bude kráľ na c1 a veža na d1. Obeťou jazdca získal biely čas na dokončenie totálneho nástupu. **12. Vd8** Bolo treba kryť jazdca g7. **13. Vxd7!** Opäť skvelý ťah. Biely obetuje korektné kvalitu, čo znamená, že buď obetovaný materiál získa s výhodou alebo dosiahne matový útok. **13. Vxd7** **14. Vd1** **De6** **15. Sxd7+** **Jxd7** **16. Db8+!!** Zaujímavá obeť dámy, čiernemu iné nezostáva ako ju zobrať jazdcom. **16. Jxb8** A práve v tom je pointa obete dámy! Vynúteným odstupom jazdca uvoľnil sa stálec d, predĺžila sa pôsobnosť veže d1 a je už jasné, že nasleduje **17. Vd8 mat**.

pripravuje -jkl-

PREDÁM FUSAK DO VOZÍKA (väčšia veľkosť), je podšitý umelou kožušinou, cena dohodou (3 000 Sk). Kontakt: 0904 244 098 (Bratislava).

KURY Slovakia, s.r.o.

Ing. Marián Hrebeňár
Mesačná 2, 821 02 Bratislava
Mobil: +421 (0) 903 406 333

Tango L20581



Hemi L20581



Revo L28410



Revo L28411



Opierka hlavy L28424



Všetky uvedené zdravotné pomôcky sú hradené zdravotnou poisťovňou!

NOVÉ PRAVIDLÁ PRI VYDÁVANÍ OZNAČENÍ O1 NA MOTOROVÉ VOZIDLÁ

Na základe metodického usmernenia Ministerstva vnútra SR pre krajské úrady poskytujeme čitateľom nasledovné informácie:
Nové označenia O1 a k nim patriace preukazy vydávajú:

Krajské úrady
odbory všeobecnej vnútornej správy a živnostenského
podnikania

(príslušné podľa miesta trvalého bydliska)



Označenie a preukaz budú vydané na základe **písomnej žiadosti** občanovi, ktorý priloží tieto potvrdenia:

- a) doklad totožnosti,
- b) preukaz občana s ťažkým zdravotným postihnutím,
- c) posudok o miere funkčnej poruchy z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

V posudku musí byť uvedené, že občan je v oblasti mobility odkázaný na individuálnu prepravu podľa § 17 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.

Doba platnosti:

Osobe ťažko zdravotne a pohybovo postihnutej sa vydáva osobitné označenie O1 s preukazom na dobu zhodnú s dobou platnosti preukazu ŤZP a posudku o miere funkčnej poruchy.

(Toto stanovisko je oproti pôvodnému zmenené. V pôvodnom sa uvádzalo, že preukazy pre občanov s telesným postihnutím sa budú vydávať na dobu 2 rokov. OMD písomne oslovila Ministerstvo vnútra, ktoré ustúpilo od tejto požiadavky. Na základe rokovania s odborom integrácie MPSVR SR budú pracovníci odborov sociálnych vecí jednoznačne uvádzať dobu trvania preukazu a posudku o miere funkčnej poruchy.)

Na konanie vo veci vydania označenia O1 a jeho preukazu môžete splnomocniť osobu, ktorá za vás označenie a preukaz preberie.

Staré označenie za nové si treba vymeniť do **31. októbra 2004.**

Preukaz k označeniu O1 je neplatný, ak:

- a) jeho držiteľ nepožiadaval o predĺženie doby platnosti,
- b) boli v ňom neoprávnené urobené zmeny,
- c) záznamy v ňom nezodpovedajú skutočnosti,
- d) záznamy v ňom sú nečitateľné,
- e) bol zničený alebo jeho držiteľ zomrel,
- f) bol akokoľvek zneužitý alebo ho použila neoprávnená osoba.

V takýchto prípadoch je potrebné preukaz odovzdať krajskému úradu, ktorý ho vydal a požiadať o vydanie nového preukazu.

Kontakty na členov výkonného výboru:

Bc. Miroslav Bielik	– bielak@orava.sk
Jozef Blažek	– blazek@omdvsr.sk, tel.: 0903 268 688
Mgr. Mária Duračinská	– duracinska@omdvsr.sk, tel.: 0905 163 935
Simona Ďuriáčová	– duriacova@omdvsr.sk
Ing. Ivana Juríková	– jurikova@omdvsr.sk, Štefánikova 65, 941 01 Bánov
Tibor Kőböl	– kobol@omdvsr.sk, tel.: 0905 929 387
Mgr. Andrea Madunová	– madunova@omdvsr.sk, tel.: 02/43411686, 02/43410474
revíznej komisie:	
Ing. Zuzana Farbová	– tel.: 02/45985607
Margita Granecová	– tel.: 02/65956194
Ing. Vladimír Hron	– tel.: 02/55575719, 0903 758 695

Ďalšie dôležité adresy:

Ambulancia pre deti s NSO

MUDr. Roman Mego
Neurologické odd., DFNSP
Limbová 1
833 40 Bratislava 3

Centrum pre neuromuskulárne ochorenia

Doc. MUDr. Peter Špalek, PhD.
FN Ružinov
Ružinovská 6
826 06 Bratislava

Kancelária verejného ochrancu práv

Doc. JUDr. Pavel Kandráč, CSc.
P. O. Box 1
820 04 Bratislava 24

MPSVR SR

Špitálska 4
816 43 Bratislava 1

MUDr. Gabriela Košťuriaková

Ústav tuberkulózy a respiračných chorôb
Kvetnica
058 01 Poprad
T.č.: 052/7166 111, 7731 072

MUDr. Ladislav Laho, CSc.

Primár KID
Rooseveltova nemocnica
974 01 Banská Bystrica

Ministerstvo zdravotníctva SR

Limbová 2
833 41 Bratislava 3

Národná rada SR

Nám. A. Dubčeka 1
812 80 Bratislava 1

Všeobecná zdravotná poisťovňa

Riaditeľstvo
Mamateyova 17
850 05 Bratislava 5

ÚRAD VLÁDY SR

Nám. Slobody 1
813 70 Bratislava 1

Kancelária prezidenta SR

Hodžovo nám. 1
P. O. Box 128
810 00 Bratislava 1

Jednotka ochrany práv pacientov

Mgr. Chrenková, MUDr. Bražinová,
MUDr. Jurkovič
Ministerstvo zdravotníctva SR
Limbová 2
831 01 Bratislava 37
T.č.: 02/59 37 32 61, 0905/265 763

Milá OMD, ďakujeme za zapožičanie elektrickej postele. Predtým som Tomáška otáčala 10-15 krát za noc! Teraz spí, až tak odfukuje a polohujeme len 2-3 krát.

S pozdravom Eva Urbaníková a Tomáško

Vítame nových členov

Ing. Ingrid Antalovú (za syna Filipa) z Revúcej,
Rut Bačkovú z Hlohovca, Eriku Bartošovú (za syna
Milana) zo Semerova, Annu Dorušincovú (za syna Petra)
z Dubinného, Vieru Fialovú z Jakubova, Alžbetu
Horákovú (za syna Martina) z Banskej Bystrice,
Matúša Kršáka z Nového Mesta nad Váhom,
Vojtecha Perského z Levíc a Janku Snopkovú
(za syna Dávida) z Považskej Bystrice.

**NOVÝCH ČLENOV
prijmame na adrese:**

OMD v SR,
Banšelova 4,
821 04 Bratislava
*Prihlášku si nájdete aj
na: www.omdvsr.sk*

**Osud bol k nám opäť krutý
a nás navždy opustil:**

14. 6. 2004 **Andrej Obžera** z Prievidze
vo veku nedožitých 23 rokov.

*Máme zas o jedného kamaráta menej.
Neplačte a nechajte ho kľudne spať, aj bez slz dá sa spomínať.*

**Správne znenie krížovky
z Ozveny č. 2/2004:**

Úspech nie je výsledkom spontánneho horenia. Musíte sa sami zapáliť.

Poslali ste nám osem správnych odpovedí. Z riešiteľov sme
vylosovali **p. Annu Lapišákovú** z Medzilaboriec.

Blahoželáme a posielame odmenu.

Hitparáda Ozveny – Zdvihák

Vďaka jedenástim hlasujúcim sa naša hitparáda úspešne rozbehla a vznikol **1. Zdvihák Ozveny**.

Tu je: **1. Elán - Láska moja (5 hlasov)**
2. Desmod - Posledná (2 hlasy)

Po jednom hlase dostali:

K.Duchoň (V dolinách)

Twins (Škrtni zápalkou)

Black Eyed Peas (Hey Mama)

Anastacia (Left Outside Alone)

Ch.Norman (Midnight Lady)

Sh.Twain (Up.)

Súťažime ďalej. Hlas môžete dať dvom interpretom. Jedného si vyberte zo Zdviháka, druhého doplňte z vlastného výberu (napr. O-Zoone, Verona atď).

Na Vaše sms čakáme do 15.10.2004 na čísle 0903 268 688.

Výlosovaní výhercovia CD: M. Dimbach, M. Annušová, M. Gočíková, E. Hudáková, V.Mikulec, Z. Malíková.

Blahoželáme :-)

Chcete ísť do divadla?

Chystáte sa do Bratislavy a pobyt v nej chcete spojiť s kultúrou?

Čo takto ísť na predstavenie do Divadla P. O. Hviezdoslava. Divadlo je, až na jeden schodík, bezbariérové. Držiteľ preukazu občana s ŤZP má zľavu 50 %. Pri ŤZP-S má zľavu aj jeho sprievodca. To isté platí aj pre operu SND, alebo činohru Malej scény, ibaže tieto sú **bariérové**.

Čo treba urobiť? Zistiť si program. Kde? V teletexte Markízy na str. 406, či na internetovej stránke www.snd.sk. A zavolať, zaesemeskovať alebo e-mailovať k nám, do OMD. Najlepšie aspoň týždeň vopred, nech máte dobré miesto. Nezabudnite na číslo svojho preukazu ŤZP, aby ste si mohli uplatniť zľavu! Lístky kúpime my a vy si ich vyzdvihnete v priestoroch OMD, prípadne sa dohodneme inak. Peniaze nám dáte pri prevzatí lístkov.

Zapožičiavanie magnetoterapeutického prístroja

Výkonný výbor OMD rozhodol, že magnetoterapeutický prístroj sa bude môcť zapožičiavať členom OMD za poplatok 10 Sk/denne na obdobie jedného mesiaca. Pred zapožičaním sa s vypožičiavateľom uzatvorí zmluva.

Záujemcovia, ohláste sa telefonicky na tel. číslach: 02/4341 1686, 4341 0474 alebo písomne: OMD v SR, Banšelova 4, 821 04 Bratislava 2.

Humanitný sklad s pomôckami

Slovenská humanitná rada spravuje v Bratislave sklad s rôznymi pomôckami (vozíky, „chodítka“, zdviháky a iné), ktoré už boli používané, ale sú poväčšine zachovalé, prípadne potrebujú menšiu opravu. Na základe písomnej žiadosti vám môžeme sprostredkovať takúto pomôcku. V prípade, že potrebujete mechanický vozík, napíšte nám do žiadosti rozmery sedačky vozíka alebo aj iné potrebné informácie a telefonický kontakt.

Kontakt: OMD v SR, Banšelova 4, 821 04 Bratislava

Tel./fax: 02/4341 0474, tel.: 02/4341 1686, mobil: 0903 268 688,

e-mail: omd@omdvysr.sk.

V júni dorazila zo Švédska prvá tohtoročná zásielka

– boli medzi nimi prevažne mechanické vozíky, „chodítka“, barly, palice. Ďalšiu zásielku očakávajú na rozhraní augusta-septembra. Očakávame Vaše žiadosti.

Odovzdané pomôcky: mechanické vozíky – J. Kuba, P. Rajecký, D. Mitašík;

zdvihák – M. Skácelová.

Srdečne blahoželáme

Alenke Kánovej, ktorá bola po úspešnom ukončení štúdia na Právnickej fakulte UK 21. júna 2004 slávnostne promovaná v Aule Univerzity Komenského a bol jej udelený titul magister.

Pani Anne Novákovej, našej dlhoročnej členke, ktorá sa 17. augusta 2004 dožila krásneho jubilea, 70 rokov svojho života. Veľa zdravia a spokojnosti do ďalších rokov!

ŠTATÚT POMOCI

ČLENOM ORGANIZÁCIE MUSKULÁRNYCH DYSTROFIKOV V SR zo zbierok „Deň Ľuď so svalovou dystrofiou“ a „2 %“ z príjmov FO a PO

- a) úhrada kompenzačnej pomôcky alebo jej doplatku
 - najmä kompenzačné pomôcky pre imobilných členov OMD, ktorí sú odkázaní na polohovacie postele, dýchacie prístroje, odsávačky hlienu, ambuvaky, zdravotnícky materiál potrebný pri používaní týchto pomôcok alebo ktorý potrebujú tracheotomizovaní pacienti a iné pomôcky nehradené v plnej výške poisťovňou,
 - v prípade, že pomôcku treba dopraviť, náklady na dopravu znáša člen OMD sám,
 - pomôcky určené na rehabilitáciu sa zo zbierok neuhrádzajú,
- b) lieky, predpísané odborným lekárom, ktoré nehradí zdravotná poisťovňa, ale ich užívanie vedie k podstatnému zlepšeniu zdravotného stavu,
 - za lieky sa nepovažujú vitamíny,
- c) finančný príspevok pri úprave bytu, ak člen OMD nemá dostatok financií potrebných na doplatenie úhrady,
 - maximálne do výšky 7.000 Sk.

Sociálnu odkázanosť na peňažnú pomoc bude žiadateľ dokladovať príjmom. Ak je poberateľom peňažného príspevku na zvýšené výdavky z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, stačí kópia rozhodnutia. Hranica príjmu žiadateľa je 3-násobok životného minima pre jedného člena rodiny.

Výkonný výbor rozhoduje o žiadostiach na základe štatútu a posúdenia celkovej situácie člena OMD v SR. Základným pravidlom na rozhodnutie o poskytnutí pomoci pre člena je Štatút pomoci.

O žiadostiach bude rozhodovať Výkonný výbor 4-krát ročne buď na zasadnutí alebo hlasovaním per rollam.

Bezbariérové byty možnosť odkúpenia do osobného vlastníctva

Skončilo sa niekoľkoročné obdobie neistoty a nespokojnosti obyvateľov bezbariérových bytov, ktorí si podľa vtedajších zákonov nemohli odkúpiť tieto byty do osobného vlastníctva. Boli znevýhodnení oproti ostatným obyvateľom, ktorí si svoje byty odkúpili a mohli s nimi nakladať podľa svojich potrieb, prípadne si ich upravovať.



Po intenzívnom tlaku a snažení združení (Centrum samostatného života, Nezávislý život – Košická organizácia vozíčkárov), obyvateľov týchto bytov z celého Slovenska a za pomoci poslanca Petra Bódyho sa situácia zmenila.

Národná rada SR schválila zákon č. 367/2004, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov.

Citujeme zo zákona:

§ 1 ods. 2:

2) Tento zákon sa nevzťahuje na byty osobitného určenia *okrem bytov stavebne určených na bývanie ťažko telesne postihnutej osoby, najmä bezbariérový byt, byty v domoch osobitného určenia, byty v domoch určených podľa schváleného územného plánu na asanáciu a na predaj bytov v rodinných domoch, ktoré majú len jeden byt.*

Novela umožňuje aj obyvateľom bytov tzv. osobitného určenia odkupovať tieto byty do osobného vlastníctva prostredníctvom správcu bytu, najmä miestnych úradov.

Opakujeme: stropný zdvihák a plošiny sú pomôckami

Mnohí občania, ktorým sa ťažkým zdravotným postihnutím mimoriadne skomplikovala situácia, sa v dôsledku zákona o sociálnej pomoci dostali do nežádanej situácie. Potreba úpravy bytu – debariérizácia kúpeľne alebo vstupu do domu – a zároveň potreba montáže stropného zdvíhacieho zariadenia v mnohých prípadoch prevyšovali maximálny peňažný príspevok na úpravu bytu, ktorý môže poskytnúť odbor sociálnych vecí.

Situáciu však komplikoval aj postoj Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré prostredníctvom Odboru integrácie občanov so ZP vysvetľovalo, že žiadosť o montáž stropného zdvíháka sa považuje za úpravu bytu.

Bežne sa stávalo, že ak niekto potreboval náročnú úpravu bytu a súčasne zdvíhacie zariadenie, nemohol si niektoré z týchto potrebných úprav uskutočniť, pretože nemal dostatok finančných prostriedkov. Napriek argumentom, že stropné zdvíhacie zariadenie by malo patriť pod peňažný príspevok na zaobstaranie pomôcky, zostával postoj MPSVR SR neoblomný.

Svetlo do celej situácie vniesol v poslednej dobe až Najvyšší súd SR. Istý vytrvalý občan podal žalobu na odvolací orgán – Krajský úrad v Bratislave – v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu.

Verdikt Najvyššieho súdu v skratke:

- najvyšší súd zistil, že prvostupňový súd vychádzal z nesprávneho záveru, keď stropný zdvihák zaradil do okruhu peňažného príspevku na úpravu bytu;
- v danom prípade pojem hnuiteľná vec nedefinuje zákon o sociálnej pomoci, je preto potrebné vychádzať z Občianskeho zákonníka § 119, ods. 1, 2, kde sú vymedzené nehnuteľné veci, ktorými sú pozemky a stavby spojené so zemou pevným základom;
- má sa za to, že všetky veci, ktoré nie sú vecami nehnuteľnými sú vecami hnuiteľnými;
- je potom nesporné, že stropný zdvihák je hnuiteľná vec, a to bez ohľadu na to, že miestnosti v ktorých sa bude stropný zdvihák používať musia byť vybavené stropnými koľajnicami.

Odbory sociálnych vecí sa teda musia riadiť právnym názorom Najvyššieho súdu a žiadosti občanov na kompenzáciu dôsledkov zdravotného postihnutia formou stropného zdvíháka alebo schodiskovej plošiny preplácať z peňažného príspevku na zaobstaranie pomôcky.

Frašťácky ples vozičkárov - 26. 11. 2004

Organizátori Športový klub telesne a zdravotne postihnutých v Hlohovci a mesto Hlohovec Vás srdečne pozývajú na prvý "Frašťácky ples vozičkárov", ktorý sa bude konať v Hlohovci 26. 11. 2004 so začiatkom o 17.00 hod. Vstupenka stojí 600 Sk a zahŕňa 2-krát večeru, spoločenský program a darček (prekvapenie).

Veďte si so sebou dobrú náladu, svojich priateľov a prídte sa zabaviť a zatancovať si!

Blížšie informácie získate, ak sa ozvete priamo organizátorom:

Miloš Bardiovský, Nám. sv. Michala 22, 920 00 Hlohovec,

Monika Poláčiková, tel.: 0905 985 867.

Abilympiáda

Vážení priatelia,

oznamujeme Vám, že od **2. 12.** do **5. 12. 2004** bude sa konať **7. celoslovenská abilympiáda**. (Slovo abilympiáda v preklade znamená olympiáda pracovných schopností a zručností. Súťaž je určená pre rôzne postihnutých ľudí od 15 do 100 rokov.)

Tento rok sa súťažiaci môžu rozhodnúť pre niektorú z týchto súťaží: aranžovanie kvetov, batikovanie, cukrárstvo, dámske krajčírstvo, háčkovanie, knihárstvo, košíkárstvo, makramé, maľovanie vodovými farbami na papier, modelovanie z hliny, ovládanie automobilu, ozdobovanie kraslíc, ozdobovanie medovníkov, paličkovanie, pletenie, počítačová editácia textu, ručné maľovanie hodvábu, studená kuchyňa, sústruženie z dreva, tvorba www stránok, vyrezávanie z dreva podľa zadania, výroba plagátu, výroba šperkov, vyšívanie – krížiková výšivka, vyšívanie – plná výšivka.

Ubytovanie je zabezpečené v internáte **Stredného odborného učilišťa a obchodného v Bratislave-Rači, Na pántoch č. 9**, v trojposteľových izbách s príslušenstvom. (Šírka rámu dverí z izby do kúpeľne a WC je 60 cm, pri širších vozíkoch je potrebné priniesť si zužovač vozíka.)

Poplatok za ubytovanie, štartovné a celodennú stravu spolu činí pre súťažiacich 340 Sk a pre sprievodcu 290 Sk. Ubytovanie a stravovanie sa začína vo štvrtok večerou a končí sa v nedeľu ráno raňajkami. Štartovné pre tých súťažiacich, ktorí nemajú záujem o ubytovanie, ani stravu, je 50 Sk. Každý súťažiaci s preukazom ŤZP a ŤZP-S má nárok na jedného sprievodcu.

Predbežné prihlášky pošlite najneskôr do 15. 10. 2004. (Potrebujeme mať predstavu o tom, koľko materiálu pre ktorú súťaž treba zabezpečiť!) **Závazné prihlášky je potrebné poslať najneskôr do 30. 10. 2004!** Môžete o ne požiadať na adrese: Živá telesne postihnutej mládeže, Žabotova 2, 811 04 Bratislava, ima-ztpm@changenet.sk, alebo na čísle tel. : 02/52 44 47 10 (-1)

Na stretnutie s Vami sa teší a Vaše otázky očakáva: Aurel Bitter (0903 506 082) alebo Zuzana Recsková (0903 036 008) a ďalší usporiadatelia.



Charitatívny fond LION

Termín uzávierky žiadostí je 31. október 2004

Nadácia SOCIA spravuje Nadačný fond LION. SOCIA je nadácia na podporu sociálnych zmien a usiluje sa zvyšovať kvalitu života sociálne znevýhodnených skupín, podporovať reformy sociálneho systému, a tým posilňovať sociálnu súdržnosť obyvateľov Slovenska.

SOCIA poskytuje finančnú podporu aj jednotlivcom, a to z Nadačného fondu LION, v ktorom sú prostriedky výlučne od spoločnosti ING group. Nadačný fond podporuje aktivity zamerané na zlepšenie podmienok života detí a mládeže odkázaných na pomoc iných, teda ide o **deti a mládež so zdravotným postihnutím** alebo o dlhodobo choré deti a mládež (od 0 do 18 rokov, výnimočne do 25 rokov).

O podporu z tohto fondu sa môžu uchádzať **rodičia zdravotne znevýhodnených detí**, ale aj mimovládne neziskové organizácie, ktoré s nimi pracujú. Žiadosti fyzických osôb majú pri posudzovaní prednosť pred žiadosťami organizácií. Predložené žiadosti musia obsahovať dokumentáciu o zdravotnom stave dieťaťa a odporúčanej aktivite. **Maximálna výška podpory je 50-tisíc Sk. Uzávierka žiadostí je dvakrát ročne, v máji a októbri.**

Z tohto fondu možno podporiť operácie a iné komplikované zdravotnícke úkony alebo špeciálne kompenzačné alebo rehabilitačné pomôcky a podobne.

Blížšie informácie o kritériách, postupe pri predkladaní žiadostí a ich posudzovaní, ako aj formuláre možno získať na webovej stránke www.socia.sk alebo požiadať v nadácii o ich zaslanie.

Kontakt:

SOCIA, Nadácia na podporu sociálnych zmien, Legionárska 13, 831 04 Bratislava

Tel:02/55645214, tel/fax: 02/55645215, mobil: 0903/ 493037

e-mail: socia@socia.sk

Konzultácie: Mgr. Martina Petijová, koordinátorka Charitatívneho programu LION, petijova@socia.sk

Stretnime sa opäť vo Vyhniach!

20. - 24. októbra 2004

Minuloročné stretnutie členov OMD vo Vyhniach v hoteli Sitno, spojené so seminárom o Duchennevej dystrofii, zanechalo v mnohých nás krásne spomienky. Čas plynie a už sa chystá ďalšie stretnutie. Opäť vo Vyhniach, opäť v októbri. Aj keď sme mali snahu zorganizovať toto stretnutie v teplejších mesiacoch, vyťaženosť hotela Sitno nám to znemožnila. Hotel je permanentne obsadený, a tak sme boli radi, že sa vôbec našiel voľný termín. Takmer do roka a do dňa: od 20. do 24. októbra 2004.

Oproti minulému roku sme stretnutie „natiahli“ na takmer 5 dní, od stredy do nedele. Počas týchto dní chceme pripraviť viaceré posedenia na rôzne témy. Jeden deň bude venovaný semináru, tentoraz na tému Fyzioterapia v domácom prostredí. Iný turnaju v boccii, kde budete mať možnosť osvojiť si pravidlá a hneď sa aj zapojiť do súťaží. Dúfame, že sa všetci zúčastníte na spoločenskom večierku s tombolou a diskotékou.

Komu sme pomohli z účtu verejnej zbierky v r. 2004

Organizácia muskulárnych dystrofiikov v SR na základe žiadostí členov a rozhodnutia členov Výkonného výboru rozhodla o poskytnutí sociálnej pomoci z účtu verejnej zbierky.

Sociálna pomoc bola poskytnutá:

Mgr. Eve Gluchovej z Nových Zámkov	41 250 Sk
na kúpu repasovaného elektrického vozíka	
Alene Hradňanskej z Bratislavy	11 915 Sk
na doplatok za antidekubitnú podložku	
Anne Lapišákovej z Medzilaboriec	2 794 Sk
na kúpu batérií do elektrického vozíka	
Františkovi Fakovi z Blažic	7 000 Sk
na náklady súvisiace s debariérizáciou rodinného domu	
Monike Annušovej z Ipel'ských Úľan	4 249 Sk
na doplatok za dodávku a montáž stropného zdviháka	
SPOLU:	67 208 Sk

Elektrická polohovacia posteľ bola na základe zmluvy o výpožičke daná do užívania Tomášovi Urbaníkovi z Bánoviec nad Bebravou.

Upozorňujeme, že o poskytnutí sociálnej pomoci rozhoduje Výkonný výbor na základe písomnej žiadosti člena OMD podľa podmienok Štatútu pomoci.

2 % pre OMD

Je to neuveriteľné, ale posledný aktuálny stav, pretože sumy z Daňových úradov ešte prichádzajú, je: **764 504 Sk**.

Vyslovujeme veľké poďakovanie všetkým vám, ktorí ste sa zaslúžili o to, aby bola suma 2 % z príjmu fyzických osôb poukázaná práve OMD, ďakujeme všetkým, ktorí oslovili aj právnické osoby.

Na výsledku vidíte, že stojí za to „lobovať“ a pripomínať činnosť a prácu OMD. Táto suma nám pomôže skvalitniť činnosť združenia, zmenšiť odkázanosť na finančné prostriedky od štátu, ktoré sa čím ďalej ťažšie získavajú.

Menovite ďakujeme spoločnostiam:

DOPRASTAV, a. s.	– 30 000 Sk
PHILIPS Slovakia, a. s.	– 30 000 Sk
PROBUGAS, a.s.	– 30 000 Sk
Schneider Electric, s. r. o.	– 25 534 Sk
Technoklima, s.r.o.	– 179 110 Sk

Tieto spoločnosti nám písomne oznámili, že sa 2 % z príjmu právnických osôb rozhodli venovať práve nám. Je však mnoho ďalších, ktorým osobne poďakovať nemôžeme, pretože ich dobrý skutok nám zostal utajený. **ĎAKUJEME!!!**

SUMY Z JEDNOTLIVÝCH DAŇOVÝCH ÚRADOV:

Bratislava I.-VI.	436 572	Považská Bystrica	15 853
Bánovce n/Bebravou	1 229	Prešov	234
Brezno	47	Prievidza	7 175
Bytča	1 087	Púchov	3 234
Čadca	214	Revúca	2 351
Dolný Kubín	2 359	Rimavská Sobota	7 322
Dunajská Streda	245	Ružomberok	576
Hlohovec	2 610	Sabinov	1 053
Humenné	377	Senec	2 338
Komárno	1 432	Senica	1 052
Košice	5 881	Sereď	760
Levice	1 005	Sládkovičovo	452
Liptovský Mikuláš	528	Snina	1 839
Lučenec	97	Spišská Nová Ves	2 328
Malacky	6 448	Stará Ľubovňa	5 613
Martin	578	Šamorín	130
Michalovce	1 623	Šurany	119
Moldava n/Bodvou	1 518	Tornaľa	2 574
Myjava	1 104	Trebišov	550
Námestovo	3 790	Trenčín	2 036
Nitra	10 000	Trnava	7 294
Nová Baňa	206	Veľký Krtíš	1 348
Nové Mesto n/Váhom	179 110	Vranov n/Topľou	2 724
Nové Zámky	4 962	Zlaté Moravce	953
Pezinok	14 300	Zvolen	1 258
Piešťany	1 568	Žiar n/Hronom	593
Poprad	3 080	Žilina	5 427

Ď A K Ů J E Ľ E !!!

